

Det civila samhället 2018

-satelliträkenskaper

Det civila samhället 2018 - satelliträkenskaper

Producent SCB Avdelningen för ekonomisk sta-
tistik
701 89 Örebro
+46 10 479 40 00

Förfrågningar Daniel Rådelid
+46 10 479 60 92
daniel.radelid@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Det civila samhället 2018 -satelliträkenskaper

The civil society 2018 – Satellite Accounts

Producer Statistics Sweden, economic statistics
Department
SE-701 89 Örebro, Sweden
+46 10 479 40 00

Enquiries Daniel Rådelid
+46 10 479 60 92
daniel.radelid@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, The civil society 2018 – Satellite Accounts .

Förord

Statistiska centralbyrån fick i januari 2010 i uppdrag av regeringen att ta fram statistik om det civila samhället i enlighet med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer. Statistiken skulle omfatta uppgifter avseende de delar av det civila samhället som redan omfattas av befintlig ekonomisk statistik, men också söka beskriva de delar som hittills inte täckts in samt relationerna mellan den offentliga sektorn och det civila samhällets organisationer. Befintlig statistik om befolkningens deltagande i det civila samhället skulle också redovisas. Denna publikation är den sjunde utgåvan om det civila samhället och den femte där satelliträkenskaper ingår enligt nationalräkenskapssystemet ENS2010.

Publikationen har utarbetats av Daniel Rådelid och Daniel Wester, Avdelningen för ekonomisk statistik.

SCB i december 2020

Cecilia Hertzman
Avdelningschef

Christina Thörne
Enhetschef

Daniel Rådelid, SCB, tfn 010-479 60 92, daniel.radelid@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3548 Serie NV19 – Näringslivets struktur. Utkom den 10 december 2020.

URN:NBN:SE:SCB-2020-X105SM1901_pdf

Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Stymne, SCB.

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	3
Inledning	5
Regeringens beslut	5
Det civila samhället	5
Uppdragets genomförande	5
Annan statistik och uppföljning om det civila samhället	6
Disposition	6
Satelliträkenskaper för det civila samhället	7
Definition	7
Offentlig sektors finansiering av det civila samhället	20
Statliga myndigheter	20
Räkenskapssammandraget för kommuner och landsting	22
Medborgarnas deltagande i det civila samhället	26
Avslutande diskussion	27
Bilaga 1 – Existerande ramverk och befintliga undersökningar	28
Bilaga 2 – Begreppsförklaringar	34
Bilaga 3 – Kvalitet i undersökningen <i>Organisationers ekonomi</i> avseende referensår 2018	36
Bilaga 4 - Klartext ICNPO	46
In English	47

Sammanfattning

Inom ramen för SCBs regeringsuppdrag från 2010, offentliggörs nu statistik om det civila samhället. Till grund för redovisningen ligger statistik från ett flertal undersökningar genomförda på SCB, bland annat *Organisationers ekonomi*. Redovisade uppgifter avser främst 2018, men för jämförelse har vi i vissa fall även inkluderat siffror för åren 2014–2017.

Antalet organisationer i det civila samhället 2018 uppgick till 263 343 organisationer. Enligt definitionen av ekonomisk aktivitet i det civila samhället fanns det 2018 totalt 100 279 ekonomiskt aktiva organisationer.

Satelliträkenskaperna visar att den totala produktionen för det civila samhället 2018 var 266,7 miljarder kronor eller 3,0 procent av Sveriges totala produktion. Av dessa var betalningar från offentlig förvaltning 39,7 miljarder kronor. Förädlingsvärdet i det civila samhället uppgick till 154,6 miljarder kronor 2018 och det civila samhällets bidrag till Sveriges BNP var 3,2 procent.

I det civila samhället redovisas även dotterbolagen till de icke-vinstdrivande organisationerna som en delmängd. Dessa bidrog med ett förädlingsvärde på 31,3 miljarder kronor 2018, jämfört med 29,6 miljarder 2017.

En uppdelning efter verksamheter visar att av det totala förädlingsvärdet på 154,6 miljarder kronor stod verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling för den största delen och den uppgick till 59,3 miljarder kronor. Den näst största verksamheten var Utbildning och forskning med 17,0 miljarder kronor följt av Religiös verksamhet samt Rekreation och kultur.

I Sverige förvärvsarbetade 5,0 miljoner personer 2018 och inom det civila samhället uppgick antalet förvärvsarbetade till 191 891 personer samma år. Av dessa var kvinnorna flest och utgjorde 59,7 procent. 71 462 personer, eller 37,2 procent, av de förvärvsarbetande arbetade inom Ideella föreningar. 2018 fanns det totalt 2 336 utförare av kommun- och landstingsköpta tjänster i det civila samhället och inom dessa organisationer arbetade 69 231 personer. Andelen kvinnor uppgick till 73,6 procent. 63,6 procent av utförarna fanns inom verksamheter relaterade till Utbildning och forskning och där fanns också 42,3 procent av alla förvärvsarbetande.

Statistiksammanställningen om det civila samhället får fortfarande anses vara under uppbyggnad. Detta innebär att populationen för det civila samhället kan komma att utvecklas framöver. Det är viktigt att fortsätta analysera rampopulationen ytterligare, bland annat genom att utvärdera om de organisationer som idag ingår i det civila samhället även ska göra det i fortsättningen. Det innebär också att undersöka om fler organisationer ska inkluderas i det civila samhället.

Teckenförklaringar och förkortningar

- 0 Mindre än hälften av den använda enheten
0,0
.. Uppgift inte tillgänglig eller alltför osäker för att anges
. Uppgift kan inte förekomma
Tkr Tusen kronor
Mnkr Miljoner kronor
Mdkr Miljarder kronor

Inledning

Regeringens beslut

Riksdagen beslutade i februari 2010 om propositionen En politik för det civila samhället (2009/10:55) som innehåller förslag till mål och inriktning för politiken för det civila samhället. Regeringens mål är att förbättra villkoren för det civila samhället som en central del av demokratin. Detta ska ske genom att i dialog med det civila samhällets organisationer utveckla det civila samhällets möjligheter att göra människor delaktiga, stärka dess förutsättningar att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden, samt fördjupa och sprida kunskapen om det civila samhället.

Som en del i detta arbete har regeringen givit Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att ta fram statistik om det civila samhället. I statistiken ska ingå både den del av organisationslivet som redan i dag täcks av den ekonomiska statistiken, men även – så långt detta är möjligt – uppgifter om icke-vinstdrivande organisationer som inte idag täcks av befintlig statistik.

Statistiken ska tas fram i enlighet med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer, *International Classification of Non Profit Organizations* (ICNPO). Syftet är att undvika de klassificeringsproblem som tidigare präglat statistiken samt att förbättra möjligheterna för internationella jämförelser.

Det civila samhället

Begreppet det civila samhället används i betydelsen av en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen. I området ingår allt från nätverk, ideella föreningar till registrerade trossamfund med mera.¹

Uppdragets genomförande

Utifrån FN:s *Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts*, en handbok som innehåller information och riktlinjer för vad som ska inräknas i det civila samhället, har SCB, efter att ha rådgjort med en referensgrupp, avgjort vilka organisationer som ska ingå i det civila samhället.

En genomgång har gjorts av vilken information SCB har idag som berör det civila samhället. De undersökningar som har bedömts att vara aktuella är *Organisationers ekonomi*, *Företagens ekonomi*, *Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan*, *Undersökningar om levnadsförhållanden*, uppgifter från *Utförrregistret*, *Räkenskapssammandragen* för kommuner och landsting, *Nationalräkenskaperna*, *Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik* (RAMS) samt *Tjänstepensionskassor*.

Undersökningen *Organisationers ekonomi* har som ett resultat av uppdraget anpassats till FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer, (ICNPO) för att bättre beskriva det civila samhället. De övriga undersökningarna har ett annat huvudsakligt syfte, men anses ändå ge en bild av olika delar inom det civila samhället.

Redovisade uppgifter avser främst 2018, men för jämförelse har vi valt att i många fall även inkludera siffror för 2014-2017. När det gäller undersökningarna *Organisationers ekonomi*, *Företagens ekonomi*, *Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan* och *Tjänstepensionskassorna* så finns ekonomiska uppgifter från dessa i statistikdatabasen.

¹ [Civila samhället och idrott - Regeringen.se](http://Civila_samhaellet_och_idrott_-_Regeringen.se)

Denna redovisning ger en samlad bild över det civila samhället relaterat till nationalräkenskaperna. Redovisningsformen är standardiserad och följer nationalräkenskaperna för den totala ekonomin enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS2010), som i sin tur är överensstämmande med System of National Accounts 2008 (IMF, OECD, FN, Världsbanken samt EU).

Annan statistik och uppföljning om det civila samhället

Ersta Sköndal Bräcke högskola forskar om medborgarnas ideella/frivilliga och informella insatser. De har genomfört ett antal befolkningsstudier från år 1992 till år 2019. Under hösten 2015 och en bit in på 2016 genomförde Ersta Sköndal Bräcke högskola på uppdrag av SCB ett projektarbete för att kartlägga forskning kring värdering av det ideella arbetet. Resultatet redovisades i en rapport ”Att göra frivilligt arbete ekonomiskt värdefullt”² som bland annat diskuterar tre metoder för att värdera det ideella arbetet i monetära termer. Dessa är;

- Frivilligarbetaren som ersättare (replacement cost method)
- Frivilligarbetaren som tidsdonator (opportunity cost method)
- Frivilligarbetaren som samhällsnyttig (output method)

Ersta Sköndal Bräcke högskola tillsammans med SCB har genomfört ett test enligt metoden frivilligarbetaren som ersättare som publicerades i en artikel december 2018. Det bredare material som artikeln grundar sig på heter ”Det frivilliga arbetet i Sverige som del av BNP”³. Hösten 2020 släpptes en ny rapport⁴ gällande medborgligt engagemang och under 2021 finns förhoppningar om att Ersta Sköndal Bräcke Högskola tillsammans med SCB ska kunna ge ut en uppdaterad version av ”Att göra frivilligt arbete ekonomiskt värdefullt”.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har i uppgift att årligen följa upp det civila samhällets villkor med utgångspunkt i de sex principerna för politikområdet. Uppföljningarna har de senaste åren baserat sig på enkätundersökningar riktade till ideella organisationer i det civila samhället. Publikationerna belyser dialogen mellan det civila samhället och den offentliga sektorn på kommunal, regional och statlig nivå, organisationernas ekonomiska villkor samt syn på lagar och regler.

De senaste publikationerna finns att läsa online på MUCF:s hemsida⁵.

Disposition

Publikationens inledningskapitel följs av satelliträkenskaper över det civila samhället. Först ut är en redovisning av antal organisationer, förvärvsarbete, ekonomisk aktivitet och antalet anställda omräknat till heltid indelat på ICNPO och juridisk form. Sedan redovisas satelliträkenskaperna över inkomster, utgifter, sparande och sysselsättning efter ICNPO.

Därefter följer offentlig sektors finansiering av det civila samhället med uppgifter från nationalräkenskaperna och räkenskapssammandragen samt de privata utförarna inom vård, skola, omsorg och flyktingmottagande av kommun- och landstingsköpta tjänster. Publikationen avslutas med redovisning av statistik gällande medborgarnas deltagande i det civila samhället samt en avslutande diskussion.

² <http://esh.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1268677>

³ <http://esh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1270696/FULLTEXT02.pdf>

⁴ [Medborgerligt engagemang i Sverige 1992-2019 \(diva-portal.org\)](http://esh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1270696/FULLTEXT02.pdf)

⁵ <https://www.mucf.se/publikationer/kategori/politiken-det-civila-samhallet>

Satelliträkenskaper för det civila samhället

Definition

Satelliträkenskaper är inriktade på att beskriva och analysera ekonomin för ett visst ändamål. De är inte avsedda att ge en översikt över den nationella ekonomin, utan inriktas på det som är relevant för det specifika ändamålet. Därför kan man med hjälp av satelliträkenskaperna visa detaljer som inte är synliga i det aggregerade huvudsystemet för nationalräkenskaper.

Ett satellitkonto är kopplat till, men skiljer sig från huvudsystemet för nationalräkenskaper. Det som utmärker satelliträkenskaper är bland annat att de kan innehålla en ombildning av klassificeringar relevant för det specifika området. För det civila samhället är användandet av ICNPO en klassificering som skiljer sig åt från nationalräkenskaperna.

Antal organisationer, ekonomisk aktivitet och sysselsättning inom det civila samhället 2018

2018 fanns 263 343 organisationer inom det civila samhället och det är en ökning med 2,2 procent jämfört med 2017. Av dessa var 100 279 ekonomiskt aktiva och det antalet är i paritet med föregående år. Flest organisationer, av det totala antalet, fanns inom Bostäder, social och samhällelig utveckling följt av Rekreation och kultur.

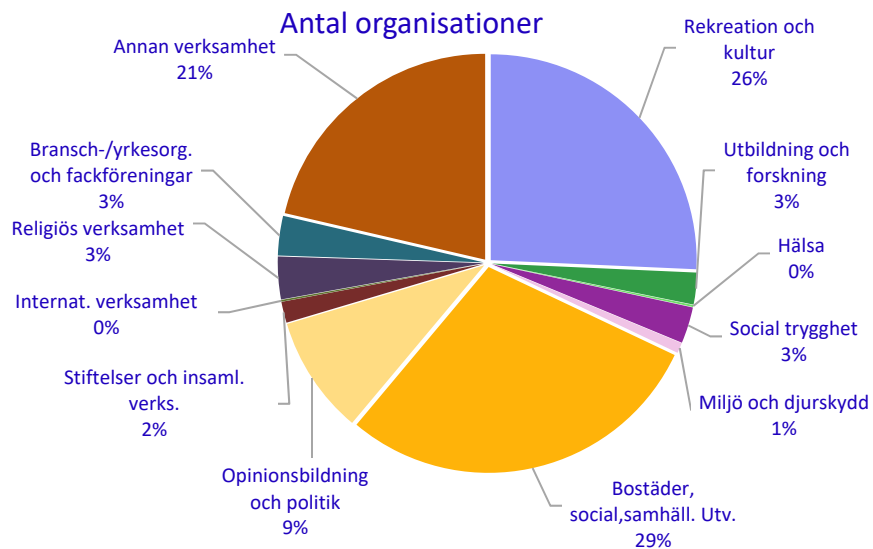
Antalet förvärvsarbetade i Sverige uppgick till 5,0 miljoner och det var 3,9 procent som fanns inom det civila samhället, 191 891 personer. Jämfört med 2017 har antalet personer som arbetar inom det civila samhället ökat med 1 792. Antalet förvärvsarbetande kvinnor inom det civila samhället var 114 609 och flest fanns inom Utbildning och forskning. Antalet män som förvärvsarbetande uppgick till 77 282 och flest fanns inom Rekreation och kultur.

Medelantalet anställda uppgick till 155 302 och flest fanns det inom Utbildning och forskning följt av Religiös verksamhet. Jämfört med 2017 har antalet heltidsanställda minskat med 0,7 procent.

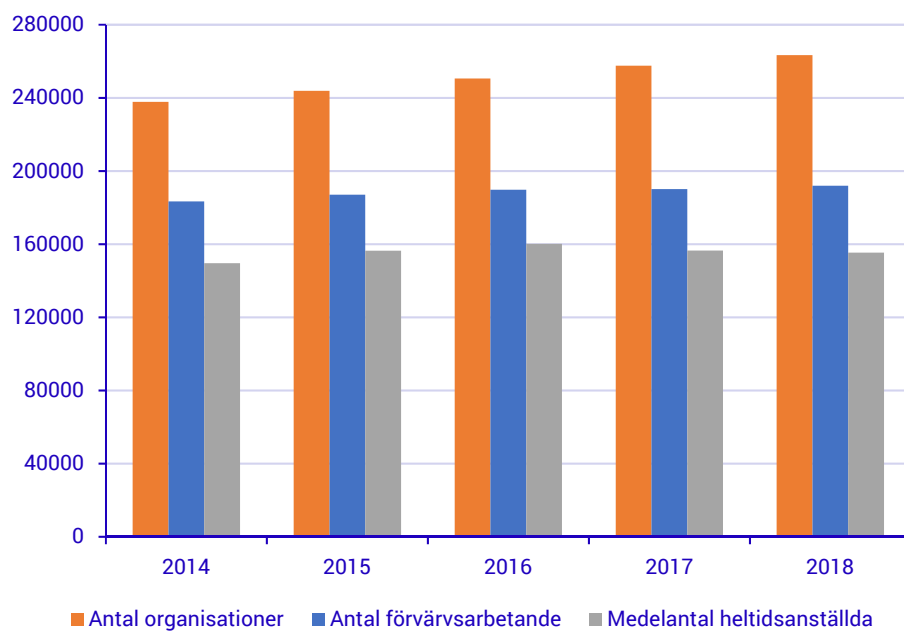
Tabell 1. Antal organisationer, ekonomisk aktivitet samt sysselsättning i civila samhället verksamhetsindelad efter ICNPO, 2018.

	Antal organisationer	Därav organisationer med ekonomisk aktivitet	Antal förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män	Medelantalet heltidsanställda
Totalt civila samhället	263 343	100 279	191 891	114 609	77 282	155 302
Rekreation och kultur	67 707	25 742	30 258	13 282	16 976	23 641
Utbildning och forskning	6 585	4 272	38 166	27 841	10 325	30 295
Hälsa	423	249	4 423	3 376	1 047	3 290
Social trygghet	7 534	3 776	24 105	17 353	6 752	20 472
Miljö och djurskydd	2 134	802	1 382	808	574	1 257
Bostäder, social och samhällelig utveckling	76 522	35 804	14 824	6 309	8 515	12 089
Opinionsbildning och politik	24 456	7 258	13 125	8 810	4 315	10 219
Utdelande stiftelser och insamlande verksamhet	4 360	3 571	2 659	1 526	1 133	2 229
Internationell verksamhet	352	107	2 584	1 733	851	2 382
Religiös verksamhet	8 832	4 105	31 780	18 653	13 127	26 259
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	8 169	3 351	10 858	6 164	4 694	8 800
Annan verksamhet	56 269	11 242	17 727	8 754	8 973	14 369

Källa: Företagsdatabasen (FDB), Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Företagens ekonomi, Organisationers ekonomi, Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan.

Antalet organisationer har de senaste fem åren ökat med 25 600 och förvärvsarbetande har ökat med 8 600 personer. Att förvärvsarbetande inte har ökat lika mycket som antalet organisationer skulle kunna innebära att det är fler organisationer som förlitar sig på ideellt arbetande. Medelantalet heltidsanställda har ökat med 5 700 tjänster sedan 2014 men dock ska tilläggas att de senaste två åren har antalet heltidsanställda minskat.

Sett till juridisk form var en majoritet av organisationerna inom det civila samhället Ideella föreningar, 165 798. Detta är en ökning med 2,7 procent sedan föregående år och de utgjorde 63,0 procent av det totala antalet.

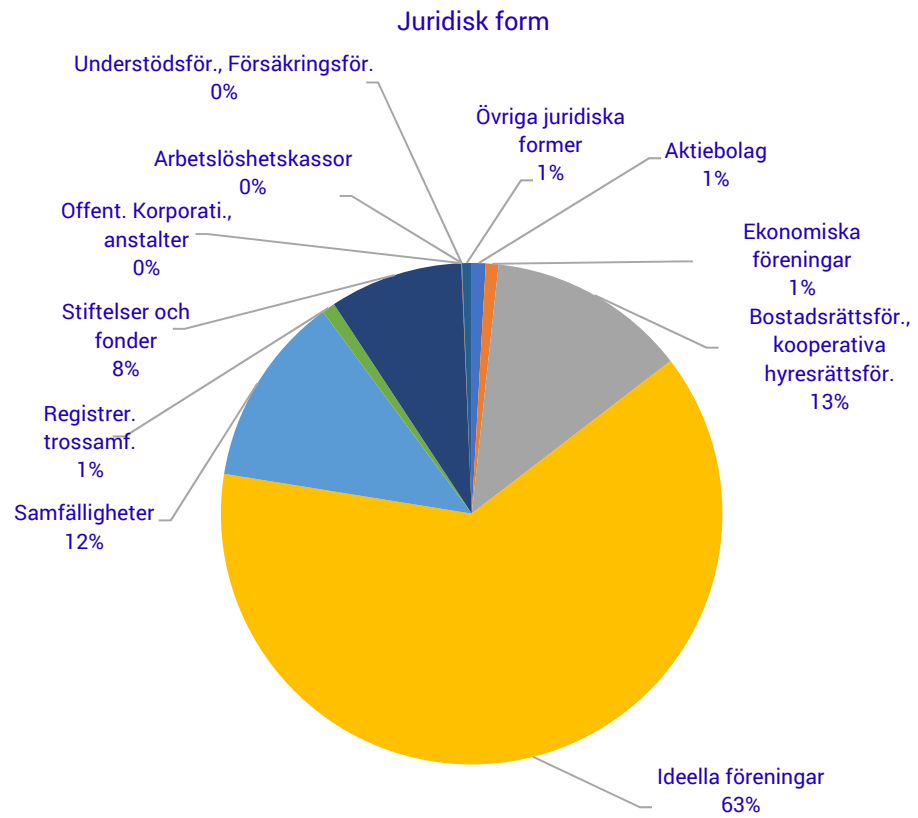
Flest förvärvsarbetande fanns inom Ideella föreningar och uppgick till, 71 462 vilket är 37,2 procent av det totala antalet. Även flest anställda omräknat till heltid (medelantalet heltidsanställda) fanns i denna juridiska form, 33,9 procent av det totala antalet.

Tabell 2. Antal organisationer, ekonomisk aktivitet samt sysselsättning i civila samhället efter juridisk form, 2018.

	Antal organisationer	Därav organisationer med ekonomisk aktivitet	Antal Förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män	Medelantalet heltidsanställda
Totalt civila samhället	263 343	100 279	191 891	114 609	77 282	155 302
Aktiebolag	2 359	2 067	40 467	22 179	18 288	34 173
Ekonomiska föreningar	2 145	1 774	15 874	12 747	3 127	14 858
Bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar	33 892	26 925	4 665	1 600	3 065	3 747
Ideella föreningar	165 798	51 789	71 462	41 389	30 073	52 723
Samfälligheter	32 523	4 179	1 109	222	887	..
Registrerade trossamfund	2 267	1 203	28 997	17 382	11 615	24 603
Stiftelser och fonder ⁶	22 612	12 037	26 031	1 7320	8 711	21 506
Offentliga korporationer och anstalter	35	32	763	423	340	..
Understödsföreningar och Försäkringsföreningar	67	28	149	79	70	..
Arbetslöshetskassor	27	26	1 227	931	296	1 191
Övriga juridiska former	1 618	219	1 147	337	810	..

Källa: Företagsdatabasen (FDB), Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Företagens ekonomi, Organisationers ekonomi, Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan.

⁶ Ej pensions-, vinstandels-, resultatandels-, anslags- eller familjestiftelser.

Inkomster, utgifter och sparande efter verksamhetsindelningen ICNPO

Nedan redovisas inkomster, utgifter och sparande i det civila samhället i relation till den totala ekonomin samt verksamhetsindelad enligt ICNPO.

Den totala produktionen inom det civila samhället var 266,7 miljarder kronor 2018. Detta innebar en ökning med 6,2 procent jämfört med 2017. Av dessa var betalningar från offentlig förvaltning 39,7 miljarder kronor.

Förädlingsvärdet⁷ i det civila samhället uppgick till 154,6 miljarder kronor vilket är en ökning med 5,9 procent sedan 2017. Detta innebar att det civila samhällets bidrag till Sveriges BNP var 3,2 procent under 2018 och därmed oförändrat i andel av totala ekonomin jämfört med 2017.

Tabell 3. Förädlingsvärde, inkomster, utgifter och sparande, löpande priser, samt som andelar av den totala ekonomin 2017 och 2018, mdkr.

	2017			2018		
	Totala ekonomin	Civila samhället	Andelar	Totala ekonomin	Civila samhället	Andelar
Produktion	8 367,0	251,2	3,0%	8 896,9	266,7	3,0 %
- därav betalning från offentlig sektor		37,3			39,7	
BNP/Förädlings-värde till baspris	4 100,6	146,4	3,6%	4 278,9	154,6	3,6%
BNP till marknadspris/ Förädlingsvärde till baspris	4 625,1	146,4	3,2%	4 828,3	154,6	3,2%
Ersättningar till anställda	2 185,6	74,5	3,4%	2 309,1	78,7	3,4%
Driftsöverskott och sammansatt förvärsinkomst, brutto	1 485,9	57,4	3,9%	1 525,0	61,3	4,0%
Kapitalinkomst, netto	69,7	6,5		75,7	7,1	
Löpande transferringar, netto	-67,2	16,8		-76,2	20,4	
Disponibel inkomst, netto	3 861,9	47,9	1,2%	4 014,7	54,0	1,3%
Konsumtionsutgift	3 318,1	55,5	1,7%	3 464,6	57,9	1,7%
Fast bruttoinvestering	1 162,6	84,4	7,3%	1 215,8	85,0	7,0%
Finansiellt sparande	127,9	-89,5		120,1	-85,8	

Källa: Nationalräkenskaperna och civila samhället

⁷ Se Begreppsförklaringar i bilaga 2

Av det totala förädlingsvärdet i det civila samhället på 154,6 miljarder kronor 2018 stod verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling för den största delen med 59,3 miljarder kronor. Inom denna verksamhet ingår bland annat bostadsrättsföreningar, hyreskooperativ och samfälligheter.

Av dotterbolag med specificerad verksamhet bidrog dotterbolag inom Bostäder, social och samhällelig utveckling mest till förädlingsvärdet med 5,3 miljarder kronor. Mest medel från offentlig sektor fick verksamheten Utbildning och forskning följt av Social trygghet.

Begreppet betalningar från offentlig förvaltning i detta sammanhang innehåller både köp av tjänster och transfereringar från offentlig förvaltning. Här ingår endast transfereringar som stannar i organisationerna och alltså inte transfereras vidare i flera led.

Tabell 4. Produktion och förädlingsvärde per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2018, löpande priser, mdkr.

	Produktion	Varav betalning från offentlig sektor	Förädlingsvärde	Varav dotterbolag
Totala civila samhället	266,7	39,7	154,6	31,3
Rekreation och kultur	27,7	6,6	14,5	3,9
Utbildning och forskning	23,7	16,6	17,0	1,5
Hälsa	3,1	1,2	2,5	0,4
Social trygghet	13,4	7,1	10,2	1,2
Miljö och djurskydd	1,6	0,1	0,7	0,3
Bostäder, social och samhällelig utveckling	109,6	1,1	59,3	5,3
Opinionsbildning och politik	11,8	2,3	7,3	4,0
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	11,8	0,4	3,1	2,1
Internationell verksamhet	3,6	1,8	1,5	-
Religiös verksamhet	24,4	1,5	16,8	0,0
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	14,6	0,5	9,1	1,3
Annan verksamhet	21,4	0,5	12,6	11,3

Källa: Civila samhället

Ersättningar till anställda i det civila samhället var 78,7 miljarder kronor 2018. Där var Utbildning och forskning störst med 14,3 miljarder kronor. Andra stora verksamheter är Religiös verksamhet samt Rekreation och kultur. Tillsammans stod de tre nämnda verksamheterna för 49,9 procent av dem totala ersättningarna till anställda i det civila samhället.

Tabell 5. Ersättning till anställda i det civila samhället per verksamhet enligt ICNPO, 2018, löpande priser, mdkr.

	Ersättning till anställda	Egentlig lön	Arbetsgivarens sociala avgifter
Totala civila samhället	78,7	68,0	10,7
Rekreation och kultur	12,1	10,7	1,4
Utbildning och forskning	14,3	12,6	1,7
Hälsa	2,0	1,7	0,3
Social trygghet	8,5	7,4	1,1
Miljö och djurskydd	0,5	0,5	0,0
Bostäder, social och samhällslig utveckling	6,6	5,9	0,7
Opinionsbildning och politik	5,2	4,6	0,6
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	1,4	1,2	0,2
Internationell verksamhet	1,2	1,0	0,2
Religiös verksamhet	12,9	10,6	2,3
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	7,0	5,7	1,3
Annan verksamhet	7,0	6,1	0,9

Källa: Civila samhället

De totala kapitalinkomsterna⁸ 2018 var 25,2 miljarder kronor varav den största delen bestod av utdelningar på 15,4 miljarder kronor. Den verksamhet som var störst när det gäller totala kapitalinkomsterna, kapitalinkomster netto, utdelningar samt övrig kapitalavkastning var verksamheten Utdelande stiftelser och insamlade verksamheter. Andra verksamheter med stora kapitalinkomster var Social trygghet samt Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar. Högst ränteintäkter hade Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar samt Bostäder, social och samhällelig utveckling.

Tabell 6. Kapitalinkomster⁹ per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2018, löpande priser, mdkr.

	Kapitalinkomster, netto	Kapital- inkomster	Ränteintäkter, ENS-ränta	Utdelningar	Övrig kapitalavkastning
Totala civila samhället	7,1	25,2	6,7	15,4	3,1
Rekreation och kultur	0,4	0,7	0,2	0,5	0,1
Utbildning och forskning	1,7	1,8	0,3	1,1	0,4
Hälsa	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0
Social trygghet	-1,9	5,7	1,2	3,6	0,9
Miljö och djurskydd	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Bostäder, social och samhällelig utveckling	-1,3	2,4	1,7	0,6	0,1
Opinionsbildning och politik	-1,0	0,5	0,1	0,3	0,1
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	7,8	7,8	0,9	6,1	0,9
Internationell verksamhet	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Religiös verksamhet	0,4	0,5	0,1	0,3	0,0
Bransch-/yrkesorganisat- ioner och fackföreningar	3,7	3,8	1,8	1,6	0,4
Annan verksamhet	-3,1	1,6	0,4	1,0	0,2

Källa: Civila samhället

⁸ Se *Begreppsförklaringar* i bilaga 2

⁹ I begreppet kapitalinkomster/-utgifter ingår inte realisationsvinster eller realisationsförluster enligt manualen för nationalräkenskaper ENS 2010. De kategorier som ingår är räntor, utdelningar, återinvesterade vinstmedel på direktinvesteringstillgångar, övriga kapitalavkastning samt arrenden. Med övrig kapitalavkastning avses kapitalavkastning tillräknad försäkringstagare, kapitalavkastning på pensionsrätter samt kapitalavkastning tillräknad andelsägare i kollektiva investeringsfonder, såväl utdelad som kvarhållen avkastning.

De totala kapitalutgifterna i det civila samhället 2018 var 18,2 miljarder kronor. Den största verksamheten var Social trygghet med 7,6 miljarder kronor varav 90,8 procent kom från posten Övrig kapitalavkastning.

Tabell 7. Kapitalutgifter per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2018, löpande priser, mdkr.

	Kapitalutgifter	Räntekostnader, ENS-ränta	Lämnade utdelningar	Övrig kapitalavkastning
Totala civila samhället	18,2	2,2	9,0	6,9
Rekreation och kultur	0,3	0,1	0,2	0,0
Utbildning och forskning	0,1	0,0	0,1	0,0
Hälsa	0,0	0,0	0,0	0,0
Social trygghet	7,6	0,7	0,0	6,9
Miljö och djurskydd	0,0	0,0	0,0	0,0
Bostäder, social och samhällelig utveckling	3,8	1,1	2,7	0,0
Opinionsbildning och politik	1,5	0,1	1,4	0,0
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	0,1	0,0	0,0	0,0
Internationell verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Religiös verksamhet	0,1	0,1	0,0	0,0
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	0,1	0,1	0,0	0,0
Annan verksamhet	4,6	0,1	4,5	0,0

Källa: Civila samhället

De totala transfereringsinkomsterna 2018 var 119,4 miljarder kronor och de totala transfereringsutgifterna var 99,0 miljarder kronor. Detta ger ett transfereringsnetto på 20,4 miljarder kronor. Social trygghet har störst transfereringsinkomster bland verksamheterna.

Den verksamhet som hade högst transfereringsinkomster var Social trygghet följt av Religiös verksamhet. Högst transfereringsnetto hade Religiös verksamhet med 21,7 miljarder kronor och detta beror på att avgiften till Svenska kyrkan ingår i transfereringsinkomsterna. Störst transfereringsutgifter hade verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling med 37,0 miljarder kronor följt av Social trygghet.

Tabell 8. Transfereringar per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2018, löpande priser, mdkr.

	Transfereringsnetto	Transfereringsinkomster	Transfereringsutgifter
Totala civila samhället	20,4	119,4	99,0
Rekreation och kultur	3,0	11,9	8,9
Utbildning och forskning	7,6	18,2	10,6
Hälsa	0,4	0,5	0,1
Social trygghet	12,1	38,0	25,8
Miljö och djurskydd	0,2	0,4	0,2
Bostäder, social och samhällelig utveckling	-33,3	3,6	37,0
Opinionsbildning och politik	4,0	4,5	0,5
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	-4,2	2,8	7,0
Internationell verksamhet	2,3	6,0	3,7
Religiös verksamhet	21,7	22,4	0,8
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	6,9	9,6	2,7
Annan verksamhet	-0,1	1,5	1,6

Källa: Civila samhället

Av de totala transföringsinkomsterna på 119,4 miljarder kronor kom 56,8 miljarder från privat sektor och 47,0 miljarder från offentlig sektor. Transfereringsinkomsterna från den privata sektorn var störst inom Religiös verksamhet och från offentlig förvaltning var det Social trygghet som var störst.

Tabell 9. Transfereringsinkomster per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2018, löpande priser, mdkr.

	Transfererings- inkomster, totalt	Varav från sociala avgifter	Varav från privata sektorer	Varav från offentlig förvalt- ning	Varav från utlandet
Totalt civila samhället	119,4	15,2	56,8	47,0	0,4
Rekreation och kultur	11,9	0,0	5,1	6,7	0,1
Utbildning och forskning	18,2	0,0	4,1	14,0	0,0
Hälsa	0,5	0,0	0,1	0,4	0,0
Social trygghet	38,0	15,2	5,7	17,0	0,0
Miljö och djurskydd	0,4	0,0	0,2	0,1	0,0
Bostäder, social och sam- hällelig utveckling	3,6	0,0	2,5	1,2	0,0
Opinionsbildning och politik	4,5	0,0	2,3	2,2	0,0
Utdelande stiftelser och in- samlande verksamhet	2,8	0,0	2,4	0,4	0,0
Internationell verksamhet	6,0	0,0	3,2	2,6	0,2
Religiös verksamhet	22,4	0,0	21,0	1,4	0,0
Bransch-/yrkesorganisat- ioner och fackföreningar	9,6	0,0	9,2	0,4	0,0
Annan verksamhet	1,5	0,0	1,0	0,5	0,0

Källa: Civila samhället

Av de totala transfereringsutgifterna 2018 på 99,0 miljarder kronor fanns 63,4 procent i verksamheterna Social trygghet och Bostäder, social och samhällelig utveckling. Bostäder, social och samhällelig utveckling hade också klart störst flöden till privat sektor medan Social trygghet betalar mest i sociala förmåner. Transfereringsutgifterna till offentlig förvaltning består till största delen av arbetslöshetskassornas medlemsavgifter.

I beräkningen av produktionsvärdet inom verksamheten Bostäder, social och samhällelig utveckling sker en modellberäkning vilket höjer såväl produktionen inom bostadsrättsföreningarna som konsumtionsutgifterna för hushållen. För att redovisa ett rättvisande sparande förs en motsvarande transferering från bostadsrättsföreningarna till hushållen.¹⁰

Tabell 10. Transfereringsutgifter per verksamhet i det civila samhället enligt ICNPO, 2018, löpande priser, mdkr.

	Transfererings- utgifter, totalt	Varav skatter	Varav soci- ala förmåner, utgifter	Varav till privata sektorer	Varav till offentlig förvaltning	Varav till utlandet
Total civila samhället	99,0	2,8	18,1	62,1	12,8	3,2
Rekreation och kultur	8,9	0,0	0,0	4,3	4,5	0,1
Utbildning och forskning	10,6	0,1	0,0	10,0	0,5	0,0
Hälsa	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Social trygghet	25,8	0,2	18,1	0,4	7,0	0,2
Miljö och djurskydd	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Bostäder, social och samhällelig utveckling	37,0	0,4	0,0	36,5	0,0	0,0
Opinionsbildning och politik	0,5	0,1	0,0	0,5	0,0	0,0
Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	7,0	0,0	0,0	6,8	0,1	0,1
Internationell verksamhet	3,7	0,0	0,0	1,2	0,0	2,4
Religiös verksamhet	0,8	0,0	0,0	0,4	0,0	0,4
Bransch-/yrkesorganisat- ioner och fackföreningar	2,7	1,0	0,0	1,1	0,6	0,0
Annan verksamhet	1,6	0,8	0,0	0,7	0,1	0,0

Källa: Civila samhället

¹⁰ ENS2010 §§3.75-3.80

Offentlig sektors finansiering av det civila samhället

I redovisningen över offentlig sektors finansiering av det civila samhället ingår lämnade bidrag, transfereringar och köpta tjänster från stat, kommun och landsting. Vidare ingår en redovisning av *Utförarregistret*, vilket är ett register över privata utförare av kommunal och landstingskommunal verksamhet inom vård, skola, omsorg och flyktingmottagande.

Statliga myndigheter

Statliga myndigheter lämnar ekonomisk information till Ekonomistyrningsverket gällande lämnade bidrag till ideella föreningar och övriga organisationer.

2018 uppgick dessa till nästan 37,7 miljarder kronor. Det är en ökning på 2,5 miljarder jämfört med 2017. Socialt skydd där arbetslöshetsersättningen ingår fick mest bidrag, 13,7 miljarder kronor varav a-kassan stod för 12,8 miljarder kronor.

Tabell 11. Bidrag och transfereringar från statliga myndigheter och verksamhetsområde 2016-2018 enligt COFOG*, mnkr

	2016	2017	2018
Allmän förvaltning	5 588	5 847	6 166
Försvaret	242	289	285
Samhällsskydd och rättsskipning	52	43	49
Näringslivsfrågor	4 576	4 483	5 401
Miljöskydd	89	71	138
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	137	140	140
Hälso- och sjukvård	159	192	267
Fritidsverksamhet, kultur och religion	4 154	4 427	4 675
Utbildning	5 722	6 273	6 874
Socialt skydd	13 399	13 470	13 704
därav Arbetslöshet	12 416	12 168	12 752
Totalt	34 118	35 235	37 698

Källa: Nationalräkenskaperna

*Classification of Functions of Government

2018 var det största enskilda ändamålet för transfereringar från staten arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, följt av biståndsverksamhet och bidrag till folkbildningen. Arbetslöshetsersättningen och aktivitetsstödet utgjorde 33,8 procent av de totalt utbetalda statliga bidragen och transfereringarna.

Tabell 12. Penningflöden från statliga myndigheter till ideella föreningar och övriga organisationer 2016-2018, mnkr

	2016	2017	2018
Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	12 416	12 168	12 752
Bidrag till folkbildningen	3 810	3 849	4 358
Biståndsverksamhet	3 767	3 993	4 249
Stöd till idrotten	1 920	1 934	1 962
Lönebidrag och Samhall m.m.	1 693	1 616	1 676
Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	712	621	1 221
Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	1 114	1 140	1 144
Bidrag till lärarlöner	378	623	622
Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	499	635	599
Filmstöd	330	543	563
Kyrkoantikvarisk ersättning	460	460	460
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	295	299	312
Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	291	296	304
Exportfrämjande verksamhet	284	276	296
Centrala museer: Stiftelser	251	254	259
Ersättningar och bidrag till konstnärer	206	219	243
Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	239	238	238
Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	171	188	203
Fler anställda i lågstadiet	113	193	201
Särskilda insatser inom folkbildningen	212	175	190
Bidrag till funktionshindersorganisationer	189	189	189
Särskilda jämställdhetsåtgärder	132	124	186
Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	121	151	173
Stöd till politiska partier	172	172	171
Upprustning och drift av Göta kanal	73	123	153
Etableringsåtgärder	19	144	153
Regionala tillväxtåtgärder	137	140	140
Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	123	123	134
Särskilt utbildningsstöd	112	114	131
Arbetsmiljöverket	108	110	129
Insatser för den ideella sektorn	41	3	126
Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	110	110	125
Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	104	91	111
Rymdforskning och rymdverksamhet	66	86	107
Övrigt	3 450	3 832	3 817
Totalt	34 118	35 235	37 698

Källa: Nationalräkenskaperna

Räkenskapssammandraget för kommuner och landsting

Genom Räkenskapssammandraget (RS) samlas årligen ekonomisk statistik ur kommunernas och landstingens bokslut in. Syftet med undersökningen är att både på kommun-, landstings- och riksnivå beskriva kommunernas och landstingens ekonomiska läge och utveckling. Redovisningen för kommuner och landsting utgår från kostnadssidan. Genom analys av mottagargrupper kan man identifiera ekonomiska transaktioner med organisationer tillhörande det civila samhället. Hushållens icke-vinstdrivande organisationer redovisas under kategorin ideella föreningar och stiftelser av landstingen. För kommunerna avses ideella och ekonomiska föreningar samt stiftelser som inte ingår i kommunkoncern.

Kommuner

Ekonomiska relationer mellan kommuner och ideella föreningar och stiftelser är inte bara en fråga om bidrag och transfereringar. Den vanligaste relationen är att kommunen köper verksamhet av organisationer, exempelvis förskoleverksamhet och skolbarnomsorg, grundskola eller vård och omsorg av äldre och funktionshindrade.

Kommunernas köp av verksamhet från ideella föreningar och stiftelser uppgick 2018 till 16,0 miljarder kronor.

Bidrag och transfereringar från kommuner till ideella föreningar och stiftelser uppgick till 4,9 miljarder kronor. Den största enskilda posten avsåg bidrag till fritidsverksamhet, 1,8 miljarder kronor.

Tabell 13. Penningströmmar från kommuner till ideella föreningar och stiftelser, 2016-2018, mnkr

	2016	2017	2018
Köp av verksamhet:			
Kultur- och fritidsverksamhet	289	267	278
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	4 947	5 096	5 300
Grundskola	3 654	3 964	4 125
Gymnasieskola	1 028	1 052	1 095
Övrig utbildning	576	687	738
Vård och omsorg, äldre och funktionshindrade	3 017	3 256	3 467
Individ- och familjeomsorg	632	667	681
Flyktingmottagande	447	319	155
Övrigt	113	107	138
Summa	14 703	15 415	15 977
Bidrag:			
Politisk verksamhet	468	471	504
Kulturverksamhet	962	999	1 072
Fritidsverksamhet	1 791	1 781	1 778
Utbildning	44	49	46
Vård och omsorg	591	599	642
Flyktingmottagande	63	126	110
Övrigt	726	771	757
Summa	4 645	4 796	4 909
Totalt	19 348	20 211	20 886

Källa: Räkenskapssammandragen.

Landsting

Köp av verksamhet förekommer även mellan landsting och ideella föreningar och stiftelser. För 2018 uppgick denna summa till 1,5 miljarder kronor vilket är en ökning med 21,5 procent jämfört med 2017. Drygt hälften av de totala köpen avsåg specialiserad somatisk vård.

Lämnade bidrag till ideella föreningar och stiftelser var 2,5 miljarder kronor 2018 vilket är en marginell ökning jämfört med 2017.

Tabell 14. Penningströmmar från landstingen till ideella föreningar, stiftelser, 2016-2018, mnkr

	2016	2017	2018
Köp av verksamhet:			
Primärvård	111	217	270
Specialiserad somatisk vård	625	615	845
Specialiserad psykiatrisk vård	123	125	110
Övrig hälso- och sjukvård	39	27	21
Utbildning	59	64	53
Kultur	14	2	6
Trafik och infrastruktur	0	0	5
Politisk verksamhet ¹¹	9	9	9
Serviceverksamheter	187	180	188
Summa	1 167	1 240	1 507
Lämnade bidrag	2 253	2 486	2 505
Totalt	3 420	3 725	4 012

Källa: Räkenskapssammandragen.

¹¹ Politisk verksamhet för åren 2016, 2017 och 2018 med avseende hälso- och sjukvård samt regional utveckling.

Utförrregistret

Utförrregistret är ett register över privata utförare av kommunal och landstingskommunal verksamhet. Uppgiftslämnarna (kommuner och landsting) ska ange från vilka utförare (privata, ideella föreningar/stiftelser samt landstings- och kommunägda företag) de har köpt verksamhet ifrån inom verksamhetsområdena vård, skola, omsorg och flyktingmottagande.¹² Det finns ett tröskelvärde, vilket innebär att om en kommun köpt verksamhet från en utförare under ett år för mindre än 100 000 kronor behöver den utföraren inte redovisas. Motsvarande för landstingen är 250 000 kronor. En utförare inom civila samhället är alltså en organisation som utfört finansierade tjänster åt kommuner och landsting inom verksamhetsområdena vård, skola, omsorg och flyktingmottagande.

Efter att SCB har fått in uppgifter till *Utförrregistret* jämförs dessa belopp med motpartsredovisningen i *Räkenskapssammandragen (RS)*. Om det är stora differenser dem emellan kontaktas kommunen/landstinget för att utreda vilket belopp som är rätt. Beloppen i *RS* bör dock vara lite högre eftersom det inte finns något tröskelvärde där.

2018 var totala antalet utförare 11 660 vilket är en minskning med 312 utförare jämfört med 2017. Av dessa var 2 336 utförare i det civila samhället vilket är en minskning jämfört med 2017 då antalet utförare uppgick till 2 420.

I organisationerna tillhörande det civila samhället arbetade drygt 69 231 personer, varav 73,6 procent var kvinnor vilket är en ökning med 1,5 procentenheter jämfört med 2017. 63,6 procent av utförarna fanns inom verksamheter relaterade till Utbildning och forskning och där fanns också 42,3 procent av alla förvärvsarbetande.

Tabell 15. Utförare inom det civila samhället och dess förvärvsarbetande efter ICNPO, 2018

	Antal utförare	Antal förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män
Totalt	2 336	69 231	50 976	18 255
Rekreation och kultur	143	2 293	928	1 365
Utbildning och forskning	1 486	29 260	22 547	6 713
Hälsa	52	3 998	3 081	917
Social trygghet	330	18 805	13 811	4 994
Miljö och djurskydd
Bostäder, social och samhällslig utveckling	43	588	331	257
Opinionsbildning och politik	43	3 868	3 328	540
Utdelande stiftelser och insamlade verksamheter
Internationell verksamhet
Religiös verksamhet	156	8 058	5 189	2 869
Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar
Annan verksamhet ¹³	60	1 300	1 068	232

Källa: Utförrregistret, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

¹² Verksamheten flyktingmottagande finns enbart för kommuners köpta verksamhet i utförrregistret.

¹³ Här ingår Internationell verksamhet, Miljö och djurskydd, Utdelande stiftelser och insamlade verksamheter samt Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar p.g.a. röjanderisk.

Bland utförarna 2018 var Ekonomisk förening den vanligaste juridiska formen, följt av Ideella föreningar. Ideella föreningar var dock den juridisk form som hade störst andel förvärvsarbetande. Flesta av kvinnorna återfinns inom Stiftelser och fonder och störst andel män fanns inom Ideella föreningar.

Tabell 16. Utförare inom det civila samhället och dess förvärvsarbete efter juridisk form, 2018

	Antal utförare	Antal förvärvsarbetande	Antal kvinnor	Antal män
Totalt	2 336	69 231	50 976	18 255
Aktiebolag	94	10 701	8 021	2 680
Ekonomiska föreningar	1 015	13 335	11 386	1 949
Ideella föreningar	823	19 696	13 825	5 871
Registrerade trossamfund	106	8 356	5 390	2 966
Stiftelser och fonder ¹⁴	298	17 143	15 354	4 789

Källa: Utförarregistret, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

¹⁴ Ej pensions-, vinstandel-, resultatandel-, anslags- eller familjestiftelser. Här ingår även Bostadsrättsföreningar/hyreskooperativ och samfälligheter p.g.a. röjande risk.

Medborgarnas deltagande i det civila samhället

Medlemskap och aktivitet i föreningar

Enligt *ULF/SILC* var 67,5 procent, av antalet anställda 16-74 år, medlem i fackförening eller företagsorganisation under 2018, och andelen kvinnor uppgick till 71,8 procent. Jämfört med 2017 har andelen av antalet anställda som var medlemmar minskat med 1,2 procentenheter och den största minskningen fanns bland männen.

**Tabell 17. Medlemskap i facklig organisation år 2016-2018.
Anställda 16-74 år.**

	2016	2017	2018
Total	71,1%	68,7%	67,5%
Män	67,5%	65,5%	63,5%
Kvinnor	74,9%	72,0%	71,8%

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC)

Avslutande diskussion

Kvalitetsförbättringar

SCB arbetar kontinuerligt med att förbättra kvaliteten gällande statistik över det civila samhället.

Utvecklingsarbete

Statistiksammanställningen om det civila samhället får fortfarande anses vara under uppbyggnad. Det innebär att populationen för det civila samhället kan komma att utvecklas framöver. För undersökningen *Organisationers ekonomi*, vilken är den enda undersökningen anpassad efter ICNPO, arbetar SCB kontinuerligt med att försöka minska bortfallet, förenkla för uppgiftslämnarna samt att utveckla användandet av ytterligare administrativt material i framställningen.

En ny FN-handbok "Satellite Account on Non-profit and Related Institutions and Volunteer Work" är klar vilket kommer att påverka SCB:s arbete gällande ny verksamhetsindelning enligt ICNPO, vilka organisationer som ska ingå i populationen över det civila samhället samt vilka uppgifter som är viktiga att redovisa.¹⁵

En del i satelliträkenskaperna är att värdera det ideella arbetet i monetära termer. En god grund har SCB fått genom det uppdrag som Ersta Sköndal Bräcke högskola har genomfört åt SCB genom att kartlägga forskning inom området.

Ett utvecklingsområde som kvarstår är att utveckla redovisningen av balansräkningsposter i satelliträkenskaperna.

¹⁵ https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/UN_TSE_HB_FNL_web.pdf

Bilaga 1 – Existerande ramverk och befintliga undersökningar

I detta avsnitt redovisas först det existerande ramverk som använts för att avgränsa det civila samhället. Därefter beskrivs de undersökningar som ligger till grund för statistikredovisningen gällande det civila samhället.

Det civila samhället i FN:s nationalräkenskapssystem

FN:s nationalräkenskapssystem System of National Accounts (SNA) och dess definition av Non-profit institutions (NPI) är en viktig utgångspunkt när man ska bestämma om en organisation ska tillhöra det civila samhället eller inte. Non-profit institutions (NPI) definieras i SNA enligt följande:

En legal eller social enhet skapad med ändamålet att producera varor och tjänster med egenskaper som inte tillåter dem att bli en källa för inkomster, vinster eller andra finansiella förtjänster för de enheter som skapar, kontrollerar eller finansierar dem.

För att en enhet ska klassificeras som tillhörande det civila samhället enligt FN:s räkenskapssystem ska följande egenskaper vara uppfyllda:

Enheten ska vara en formell organisation;
Det ska inte finnas någon vinstutdelning, eventuellt ekonomiskt överskott ska inte ges tillbaka till någon form av ägare eller huvudman;
Enheten ska vara institutionellt skild från den myndighetsutövande delen av den offentliga sektorn;
Enheten ska vara självstyrande;
Medlemskap eller deltagande i enheten får inte vara tvångsmässigt.

FN:s *Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts* innehåller information och riktlinjer för vad som ska räknas som en icke-vinstdrivande organisation. Ett utkast av handboken testades i början av 2000-talet i elva länder. Sverige deltog i detta arbete genom nationalräkenskaperna på SCB.

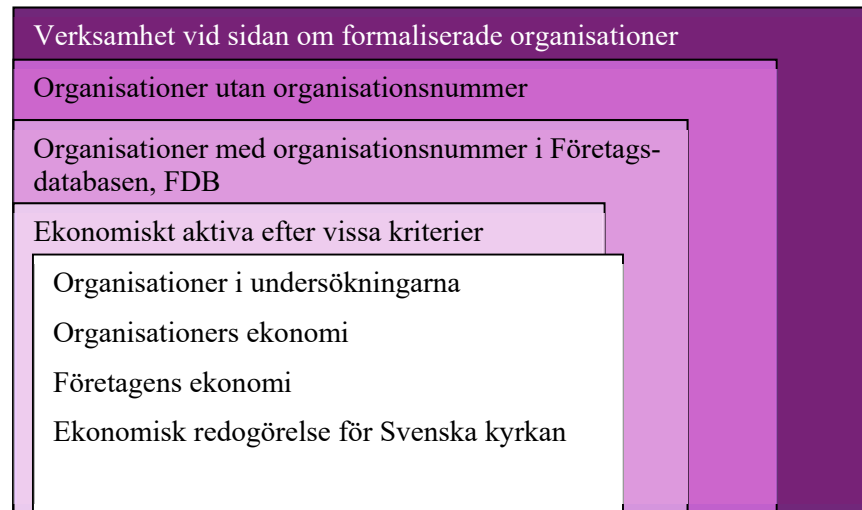
Det civila samhället i SCB:s undersökningar

Det civila samhället omfattas och ingår i varierande grad i ett antal undersökningar som regelbundet genomförs vid SCB. Huvudsyftet med dessa undersökningar är dock inte att redovisa statistik om det civila samhället, vilket betyder att specifika aspekter för det här området hittills inte har beaktats. Ett undantag är undersökningen *Organisationers ekonomi* som har förändrats för att kunna redovisa förbättrad statistik om det civila samhället. Trots denna förändring blir den totala bild som statistiken presenterar om det civila samhället inte helt fullständig. Det finns en teoretisk möjlighet att skapa en fullständig rampopulation för det civila samhället men detta arbete skulle kräva ett omfattande kartläggningsarbete där exempelvis verksamhetssyftet för enskilda organisationer fastställs utifrån information från årsredovisningar.

Nedanstående figur visar det civila samhällets totala rampopulation, det vill säga det totala antalet organisationer inkluderade i det civila samhället i Sverige. Viktigt att notera är att rektanglarnas inbördes storleksförhållanden inte är verkliga, då vissa områden utanför denna publikation är omöjliga att bedöma storleken på.

Denna publikation innehåller statistik om organisationer i de tre minsta rektanglarna; organisationer med ett organisationsnummer i Företagsdatabasen, ekonomiskt aktiva

organisationer samt organisationer i de tre nämnda undersökningarna. De som inte inkluderas i denna publikation är verksamhet vid sidan om formaliserade organisationer som nätverk, tillfälliga sammanslutningar och oorganiserat frivilligt arbete samt organisationer utan organisationsnummer. Att kartlägga dessa skulle vara väldigt resurskrävande och inget som SCB har genomfört i dagsläget.

Figur 1. Total rampopulation för det civila samhället

Målet med sammanställningen av statistik gällande det civila samhället är, enligt regeringsuppdraget, att visa statistik avgränsad enligt FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke-vinstdrivande organisationer. Fokus ligger därmed på de ekonomiskt aktiva organisationerna. I undersökningen *Organisationers ekonomi* har vissa praktiska avgränsningar gjorts, vilka redovisas närmare i bilaga 3.

Utifrån SCB:s Företagsdatabas kan organisationerna kategoriseras utifrån information om deras juridiska form, institutionella sektorkod samt näringsgren. Med detta som utgångspunkt har ett ramverk skapats för vilka organisationer som ska tillhöra det civila samhället. Av dessa var det många som hade ingen eller obetydlig ekonomisk verksamhet.

Ett antal kriterier har därför fastställts för att bedöma om organisationerna ska räknas som ekonomiskt aktiva. Dessa är:

- organisationer med anställda eller förvärvsarbetande
- organisationer med utbetald lönesumma
- organisationer med minst en inlämnad kontrolluppgift (KU)
- organisationer med intäkter
- organisationer med tillgångar över 10 miljoner kronor och/eller intäktsränta/kapitalvinst över en halv miljon kronor.
- organisationer med lön-, inkomst-, fastighets- eller avkastningsskatt > 1 000 kronor
- organisationer med moms > 1 000
- organisationer med fastighetsavgift > 1 000
- bostadsrättsföreningar som äger fastighet
- Utförare av kommun- och landstingsköpta verksamheter

I tabellen nedan visas hur organisationer i det civila samhället är uppdelade efter juridisk form och institutionell sektor. Syftet med tabellen är att belysa att det civila samhällets organisationer är en heterogen grupp, då organisationerna finns i alla huvudsektorer i ekonomin förutom hushållssektorn.

En sektor innebär i nationalräkenskaperna att organisationer med likartat ekonomiskt beteende grupperas samman. Den totala inhemska ekonomin består av följande fem institutionella sektorer:

- Icke-finansiella bolagssektorn
- Finansiella bolagssektorn
- Offentlig förvaltning
- Hushållssektorn
- Icke-vinstdrivande organisationer som betjänar hushållssektorn

I rampopulation över det civila samhället ingår organisationer från alla sektorer utom hushållssektorn, då hushållssektorn inte klassificeras som formella organisationer. En grundläggande skillnad mellan bolag och offentlig förvaltning är att bolagen producerar varor på marknaden med syfte att sälja sina produkter till ekonomiskt signifikanta priser. Bolagen delas vidare upp mellan de som tillhandahåller finansiella tjänster och de som tillhandahåller varor och icke-finansiella tjänster. I Offentlig förvaltning sätts priserna av andra överväganden än de rent ekonomiska. Icke-vinstdrivande organisationer skapas i syfte att producera eller fördela tjänster, men inte i syfte att skapa vinst till de enheter som kontrollerar dem.

Tabell 18. Organisationer i civila samhället efter juridisk form och institutionell sektor.

Juridisk form	Icke-finansiell sektor	Finansiell sektor	Offentlig sektor	Hushållens icke-vinstdrivande organisationer
Aktiebolag	x	x		
Arbetslöshetskassor				x
Bostadsrättsföreningar och kooperativ hyresrättsföreningar	x			
Ekonomiska föreningar	x			x
Handelsbolag, kommanditbolag	x			
Ideell förening	x	x	x	x
Juridisk form ej utredd				x
Offentliga Kooperationer	x		x	x
Samfälligheter	x			x
Trossamfund				x
Understödsföreningar		x		
Utländska juridiska personer				x
Övriga stiftelser och fonder	x	x	x	x
Övriga svenska juridiska personer enligt särskild lagstiftning				x

I många fall är placeringen av organisationer tillhörande de olika juridiska formerna i de olika sektorerna självklar men nedan redovisas vissa placeringar lite grundligare. Av arbetslöshetskassor ingår alla i det civila samhället och ligger i sektorn Hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

De ekonomiska föreningar som tillhör det civila samhället återfinns i sektorerna Icke-finansiella bolag och Hushållens icke-vinstdrivande organisationer. Kriteriet för att ekonomiska föreningar i den förstnämnda sektorn ska ingå i det civila samhället är att dess namn innehåller ordet Föräldrakooperativ, Folkets hus, Folkets park eller verkar inom näringsgrenarna Förskolutbildning samt Öppna sociala insatser för äldre och funktionshindrade personer. Ett fåtal ekonomiska föreningar är dotterbolag till organisationer i det civila samhället. Detta är också den klart vanligaste juridiska formen för arbetsintegrerade sociala företag.

De handels- och kommanditbolag som ingår i det civila samhället är dotterbolag eller arbetsintegrerade sociala företag. Ideella föreningar återfinns inom alla de fyra sektorerna i det civila samhället och det finns en hel del arbetsintegrerade sociala företag bland de ideella föreningarna. Cirka 60 procent av alla organisationer med 90-konton är ideella föreningar.

För den juridiska formen Offentliga Kooperationer ingår alla med namn som Handelskammare, Hushållningssällskap eller med namnet Kunglig (olika kungliga akademier). Dessa organisationer finns i alla sektorer förutom den finansiella bolagssektorn. Aktiebolag som är icke-vinstdrivande tillhör det civila samhället och återfinns i Finansiell och Icke-finansiell sektor. I den Icke-finansiella sektorn finns merparten av alla dotterbolag till organisationer i det civila samhället.

Nästan alla stiftelser ingår i det civila samhället och de återfinns i alla de fyra sektorerna. Exempelvis så var cirka 40 procent av alla 90-konton stiftelser. De stiftelser som inte ingår i det civila samhället är vinstandel-/resultatandelsstiftelser, anslagsstiftelser, familjestiftelser samt pensionsstiftelser.

Inkluderade undersökningar

Nedan följer en beskrivning av de undersökningar som ligger till grund för denna publikation. De tre första ger främst ekonomisk information om organisationer i det civila samhället. Den sista är kopplade till medborgerligt engagemang och ger individbaserad statistik.

Organisationers ekonomi

Undersökningen *Organisationers ekonomi* (tidigare benämnd Hushållens icke-vinstdrivande organisationer, HIO) startade som en pilotundersökning avseende referensåret 1999 med frågor om organisationens verksamhet och ekonomi. Undersökningen avser att täcka icke-marknadsproducenter utan vinstkrav. Det är frivilligt för en organisation att delta i undersökningen vilket medför att många organisationer väljer att avstå. Andel svarande organisationer var inledningsvis under 40 procent men på senare år har SCB arbetat hårt med att motivera uppgiftslämnarna, vilket har lett till en ökning av andel svarande organisationer. Inflödet vägt med lönesumma är högre, vilket antyder att betydande organisationer (i termer av lönesumma) har svarat i något högre utsträckning jämfört med små organisationer. För 2018 var svarsfrekvensen 63 procent. SCB kompenserar svarsbortfallet med administrativa uppgifter från skattematerial. För 90 procent av organisationerna i urvalet har SCB uppgifter inklusive skattematerial (inkomstdeklarationen).

Organisationers ekonomi är utformad så att den i första hand ska uppfylla de behov av uppgifter SCB:s nationalräkenskaper har när det gäller icke-vinstdrivande organisationer. Huvuduppgifterna som mäts i *Organisationers ekonomi* är intäkter och kostnader specificerade på olika intäcks- och kostnadsslag samt investeringar och tillgångar med specifikationer. Uppgifter samlas också in om antal anställda omräknat till heltid. Undersökningen innehåller även uppgifter som SCB:s finansräkenskaper har behov av avseende finansiella tillgångar och skulder.

De organisationer som ingår i underlaget till undersökningen (rampopulationen) avgränsas till samtliga juridiska enheter i SCB:s företagsregister (FDB) klassade som tillhörande sektorn Hushållens icke-vinstdrivande organisationer utom registrerade trossamfund, samt Andra registrerade trossamfund. Svenska kyrkan ingår inte, eftersom den undersöks separat i undersökningen *Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan*. Undersökningen *Organisationers ekonomi* ger även statistik om de finansiella bolagen, exklusive tjänstepensionskassor, samt organisationer inom den offentliga sektorn som ingår i det civila samhället.

Rampopulationen för *Organisationers ekonomi*, utifrån det civila samhällets kriterier, bestod av drygt 67 000 organisationer 2018. De ingående organisationernas juridiska form är vanligtvis ideella föreningar, stiftelser och samfälligheter. För en utförlig metodbeskrivning av *Organisationers ekonomi* se Bilaga 3.

Statistikredovisningen bygger på organisationernas verksamhet och verksamheterna är indelade i tolv huvudområden. ICNPO har annars 31 delområden, se bilaga 4.

Företagens ekonomi (FEK)

Undersökningen *Företagens ekonomi* bygger på bokslut från samtliga drygt en miljon företag/enskilda näringsidkare i Sverige (exklusive den finansiella sektorn). Fullständiga resultat- och balansräkningar samlas in för alla företag. Basen är Skatteverkets standardiserade räkenskapsutdrag (SRU). Mer detaljerade uppdelningar samlas in för ett urval av företag. Liknande information finns tillgänglig från den gamla finans- och industristatistiken från och med 1980, i vissa fall tidigare. Statistiken kan redovisas både på aggregerad nivå och på detaljerad branschnivå. Även en indelning i storleksklasser utifrån antalet anställda i företagen kan redovisas. Viss information kan även redovisas med en regional indelning. Samtliga uppgifter redovisas i löpande priser.

Syftet med statistiken är att ta fram underlag för en analys av näringslivets och dess olika branschers produktion, kostnadsläge, lönsamhet, tillväxt, produktivitet, finansiering och liknande. *Företagens ekonomi* används som underlag för beräkning av national-

och finansräkenskaper. Andra användare är bl.a. Eurostat, Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, OECD, FN, branschorganisationer, banker, redovisningsbyråer, företag och forskare.

Marknadsproducerande icke-vinstdrivande organisationer som kan hänföras till det civila samhället ingår som en liten del i undersökningen. Totalt fanns det uppgifter för drygt 4 800 organisationer som tillhörde det civila samhället 2018. Förutom Dotterbolagen som främst är aktiebolag är de vanligaste juridiska former ekonomiska föreningar, stiftelser samt ideella föreningar.

Ekonomisk redogörelse för Svenska kyrkan

Sedan 1989 gör SCB en årlig undersökning på uppdrag av Svenska kyrkan – Kyrkostyrelsen och i samarbete med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation. Undersökningen omfattar de församlingar/pastorat som har arbetsgivaransvar, vilka var 615 stycken 2018. Undersökningen omfattar även de tretton stiftens samt prästlönetillgångarna. Undersökningen syftar till att kartlägga ekonomin på lokal och regional nivå inom Svenska kyrkan. Uppgifterna utgör dessutom underlag till nationalräkenskaperna. Information samlas in från enheternas bokslut och omfattar resultat- och balansräkning, driftredovisning samt på lokal nivå en resultaträkning för begravningsverksamheten. Det ingår också ett antal frågor kring exempelvis stiftelser och fastigheter. De organisationer som ingår i undersökningen räknas alla in i det civila samhället. Det finns ekonomiska uppgifter samt uppgifter om antalet anställda omräknat till heltid.

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC)

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC) mäter och följer utvecklingen av levnadsförhållanden i Sverige. Det huvudsakliga syftet med undersökningarna är att belysa välfärdens fördelning mellan olika grupper i befolkningen samt vilka som på olika sätt kan ses som mer utsatta än andra.

Undersökningarna har på uppdrag av Sveriges riksdag genomförts årligen sedan 1975 och omfattar frågor om boende, ekonomi, hälsa, fritid, medborgerliga aktiviteter, sociala relationer, sysselsättning och arbetsmiljö, trygghet och säkerhet samt utbildning.

Från och med år 2014 roterar vissa frågeavsnitt in respektive ut ur undersökningen så kallat dubbelår med syfte att minska intervjutiden. Avsnittet om medborgerliga aktiviteter är ett av dessa avsnitt, som var inkluderat under åren 2014 och 2015 och som återkommer i undersökningen under 2018. En av frågorna – medlem i facklig organisation – ställdes dock även åren 2016–2017. Dessa uppgifter redovisas i separata årtal i tabell 17.

ULF/SILC är riksomfattande urvalsundersökningar och avser antalet anställda i åldrarna 16-74 år. 2018 uppgick urvalsstorleken till 11 000 personer, med en svarsandel på 52 procent. De som intervjuas ska vara folkbokförda i Sverige. Uppgifterna samlas sedan år 2007 främst in genom telefonintervjuer. För att möjliggöra redovisning av mindre grupper sammanställs ofta resultat baserat på två undersökningsår.

En begränsning med ULF/SILC är att den endast undersöker medlemskap och aktivitet i ett fåtal verksamheter, även om dessa inkluderade verksamheter är väldigt stora. Detta gör att vi inte får en heltäckande bild av det medborgerliga engagemanget.

Bilaga 2 – Begreppsförklaringar

Disponibel nationalinkomst

Summan av disponibla inkomster brutto (eller netto) för de institutionella sektorerna. Disponibel nationalinkomst brutto (eller netto) är lika med nationalinkomst (till marknadspris) brutto (eller netto) minus löpande transfereringar (löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc., sociala avgifter, sociala förmåner och andra löpande transfereringar) som betalas till utländska enheter, plus löpande transfereringar som mottas av inhemska enheter från utlandet. (ENS, § 8.95)

Dotterbolag

Dotterbolag som nämns i denna publikation avser bolag som är ägda av enheter som ingår i den ursprungliga populationen över civila samhällets organisationer.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda definieras som den totala ersättning, kontant eller in natura, som betalas av en arbetsgivare till en anställd för av denne utfört arbete under räkenskapsperioden (ENS, § 4.02). Ersättningar till anställda delas upp i

- egentlig lön: kontanta löner; naturaförmåner
- arbetsgivares sociala avgifter

Fast bruttoinvestering

Fast bruttoinvestering består av inhemska producenters anskaffning minus avyttring av fasta tillgångar under en given period, plus vissa tillägg till värdet av icke-producerade tillgångar som uppstått genom en producents eller institutionell enhets produktiva verksamhet. Fasta tillgångar är producerade tillgångar som används i produktionen under mer än ett år. (ENS, § 3.124).

Finansiellt sparande (+) eller nettouplåning (-)

Den del av disponibel inkomst brutto som inte konsumeras eller används som bruttoinvestering. För den totala ekonomin representerar det de nettoresurser som den totala ekonomin ställer till förfogande för utlandet (om det är positivt) eller mottar från utlandet (om det är negativt). Finansiellt sparande (+) eller nettouplåning (-) för den totala ekonomin är lika med, men med motsatt tecken, finansiellt sparande (-) eller nettoutlåning (+) för utlandet. (ENS, § 8.98).

Förvärvsarbete

Som förvärvsarbete definieras person som har arbete, antingen som anställd eller företagare. Inkluderade i förvärvsarbete är även personer som är tillfälligt frånvarande.

Förädlingsvärde

En sektors/bransch förädlingsvärde är sektorns/branschens produktionsvärde minus sektorns/branschens insatsförbrukning. Summan av samtliga sektors/branschers förädlingsvärde, brutto, med tillägg för nettot av produkt-skatter och produktsubventioner utgör BNP till marknadspris.

Insatsförbrukning

Insatsförbrukning består av värdet av de varor och tjänster som används som insats i produktionsprocessen, exklusive fasta tillgångar, vars användning förs som kapitalförslitning. Dessa varor och tjänster kan antingen vidareförädlas eller förbrukas i produktionsprocessen. (ENS, § 3.88).

Kapitalinkomst/Kapitalutgift

Kapitalinkomst uppstår när ägare till finansiella tillgångar och naturresurser ställer dessa till andra institutionella enheters förfogande. Det som betalas för användningen av finansiella tillgångar kallas kapitalavkastning, medan det som betalas för användningen av en naturresurs kallas arrende. Kapitalinkomst är summan av kapitalavkastning och arrenden. (ENS, § 4.41).

Löpande transfereringar

Transfereringar som syftar till att omfördela inkomsten. Löpande transfereringar kan vara både kontanta eller i natura och innefattar till exempel inkomstskatter, sociala förmåner samt bidrag, gåvor och medlemsavgifter.

Medelantalet heltidsanställda

Avser medelantalet anställda under ett kalenderår omräknat till heltidspersoner, t.ex. två personer som är anställda på halvtid räknas som en heltidsanställd person.

Primära inkomster

Primära inkomster avser inkomster som inhemska enheter mottar på grund av sitt direkta deltagande i produktionsprocessen, liksom de inkomster som mottas av ägaren till en finansiell tillgång eller en naturresurs i utbyte mot finansiering eller upplåtande av den naturresursen för en annan institutionell enhet. (ESA, § 8.22).

Produktion

Produktion är en aktivitet som utförs under kontroll och ansvar av en institutionell enhet. Enheten använder insats av arbetskraft, kapital samt varor och tjänster (ENS, § 3.07). Helt naturliga processer utan inslag av mänsklig inblandning eller styrning, såsom opåverkad tillväxt av fiskebestånd i internationella vatten, innefattas inte i nationalräkenskapernas produktion. Ett undantag till detta är skogstillväxten som i nationalräkenskaperna ingår i produktionen.

Sociala förmåner andra än in natura

Sociala förmåner andra än in natura består av kontanta utbetalningar i form av exempelvis pensionsutbetalningar, aktivitets- o sjukersättning (tidigare förtidspension), sjukpenning, a-kassa, föräldraförsäkring, barnbidrag, assistans-ersättning, bostadstillägg för pensionärer, bostadsbidrag och försörjningsstöd.

Sparande

Detta aggregat mäter den andel av disponibel nationalinkomst som inte används till konsumtionsutgifter. Nationellt sparande brutto (eller netto) är summan av sparande brutto (eller netto) för de olika institutionella sektorerna. (ENS, § 8.96).

Bilaga 3 – Kvalitet i undersökningen *Organisationers ekonomi* avseende referensår 2018

Inledning

SCB:s undersökning *Organisationers ekonomi* är riktad till hushållens icke-vinstdrivande organisationer (tidigare betecknad HIO). Undersökningen har genomförts regelbundet av SCB sedan referensår 2004 men statistiken offentliggjordes inte till att börja med utan lämnades endast vidare till nationalräkenskaperna (NR). Undersökningen är utformad så att den i första hand ska uppfylla de behov av uppgifter NR har av denna sektor. Under de första åren gjordes en ambitionsökning vad gäller att mäta det ideella arbetet inom det civila samhället. Under senare år har fokus återigen i första hand varit NR:s behov.

Statistiken anses vara under uppbyggnad och förändringar och anpassningar har gjorts fortlöpande i varierande grad. Inom ramen för SCB:s regeringsuppdrag att ta fram statistik över det civila samhället offentliggjordes statistik från *Organisationers ekonomi* för första gången avseende referensår 2009.

Med statistikens kvalitet menas alla dess egenskaper som har betydelse för hur väl statistiken tillgodoser användarens behov av information. Statistikens kvalitet är i huvudsak avhängig de resurser som avsatts för produktion och den möjlighet uppgiftslämnarna ansett sig ha att lämna efterfrågade uppgifter. Uppgiftslämnandet är frivilligt för de ideella organisationer som ingår i *Organisationers ekonomi* eftersom de jämföras juridiskt med individer.

Kvalitetsbegreppet för officiell statistik (se Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik, MIS 2001:1) kan struktureras i ett antal huvudkomponenter: *Innehåll*, *Tillförlitlighet*, *Aktualitet*, *Jämförbarhet* och *Tillgänglighet*. Föreliggande kvalitetsredovisningen följer i huvudsak strukturen i MIS 2001:1 för *Organisationers ekonomi*.

1 Statistikens innehåll

Huvuduppgifterna som mäts i *Organisationers ekonomi* är intäkter och kostnader specificerade på olika intäkts- och kostnadsslag samt investeringar och tillgångar med specifikationer. Uppgifter samlas också in om organisationens medelantal anställda. Undersökningen innehåller även uppgifter som SCB:s finansräkenskaper har behov av, i huvudsak finansiella tillgångar och skulder samt en specifikation av dessa på olika tillgångs- och skuldsdrag.

I november år 2009 bedömde regeringen att undersökningen bör föras upp som ett statistikområde inom den officiella statistiken. Förändringen infördes i linje med FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om ideella organisationer, *International Classification of Non Profit Organizations* (ICNPO). Syftet med förändringen var att undvika de klassificeringsproblem som präglade statistiken samt att förbättra möjligheterna för internationella jämförelser. Resultat från *Organisationers ekonomi* redovisades avseende år 2009 för första gången enligt ICNPO-nomenklaturen.

2 Statistikens tillförlitlighet

Hög *tillförlitlighet* i statistiken innebär en liten avvikelse mellan uppskattat värde och sant värde, företrädesvis negligerbart. Den totala avvikelsen kan ses som en summa av avvikelser kommande från de olika felkällorna: *urval*, *ramtäckning*, *mätning*, *svarsbortfall*, *bearbetning* och *modellantaganden*.

2.1 Urval

Statistiken som produceras med hjälp av *Organisationers ekonomi* är baserad på ett slumpmässigt urval av organisationer. Urvalet är dimensionerat för att ge snäva konfidensintervall för skattningar av *totala* intäkter och kostnader fördelade efter redovisningsgrupper baserade på organisationernas verksamhet enligt ICNPO. En organisations verksamhet enligt ICNPO härleds för alla organisationer i rampopulationen, se vidare under avsnitt 2.1.1.1. Skattningar av intäkts- och kostnadsposter i de resultatredovisningar per ICNPO-grupp som redovisas i denna rapport ska tolkas med stor försiktighet eftersom undersökningen inte är dimensionerad för att producera skattningar med hög kvalitet på denna detaljerade nivå. Detta gäller särskilt skattningar av sällan förekommande intäkts- och kostnadsposter i en resultatredovisning.

2.1.1 Stratifiering

Rampopulationen för *Organisationers ekonomi* delas in i disjunkta delmängder, så kallade stratum. Dessa täcker hela rampopulationen utan att överlappa varandra och man säger att rampopulationen är stratifierad. Några huvudskäl till att man väljer att stratifiera rampopulationen är krav på redovisning samt behov av att homogenisera rampopulationen för att kunna dra effektiva urval.

Rampopulationen avseende *Organisationers ekonomi* är stratifierad i två dimensioner, dels efter krav på redovisning och dels efter organisationernas storlek, för att kunna dra effektiva urval.

2.1.1.1 Redovisningsgruppstratifiering

För att få så bra kvalitet som möjligt i redovisning efter organisationernas verksamhet är det viktigt att dela in rampopulationens organisationer i grupper som hänger väl samman med verksamhet enligt delgrupperna inom ICNPO. Som tidigare nämnts, uppgift om ICNPO tillhörighet finns inte initialt för organisationerna i rampopulationen. Därför förs varje organisation i rampopulationen till ett redovisningsgruppstratum med ledning av annan information som beskriver dess verksamhet.

Från och med referensår 2017 bygger redovisning av statistiska resultat, per verksamhet, helt på indelningen i redovisningsgruppsstratum.

För att kunna föra varje organisation i rampopulationen till ett redovisningsgruppstratum har ett antal metoder använts:

- 1) I FN:s "Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts" finns en nyckel mellan NACE Rev 1. och ICNPO. Alla organisationer i rampopulation är klassade enligt NACE Rev 1.1. och i de fall där NACE Rev 1. och NACE Rev 1.1 är entydig har denna nyckel använts. Andel organisationer som har klassats enligt ICNPO via denna metod är 35 %.
- 2) I samma handbok finns också en nyckel mellan ISIC 3.1 och ICNPO. Genom att sedan använda en nyckel mellan ISIC 3.1 och ISIC 4 går det att ta fram en nyckel mellan NACE Rev 2. och ICNPO. För de organisationer som inte klassats enligt (1) har denna nyckel använts (i de fall denna är entydig). Andel organisationer som har klassats enligt ICNPO via denna metod är 8 %.
- 3) Organisationer som inte klassats enligt (1) eller (2) har i huvudsak klassats genom att utgå från organisationernas namn (20%). Det "naturliga" sambandet mellan en organisations verksamhet enligt NACE Rev 2. klassningen och ICNPO har också använts samt information från tidigare årgångar av undersökningen och administrativt material (20%).

I rampopulationen kvarstod nu 15 % av organisationerna som inte kunde hänföras till ett redovisningsgruppstratum enligt (1)–(3). De fördes till ICNPO-gruppen "Annan verksamhet" (kod 12000). Ett antal av dessa kunde i slutändan manuellt flyttas till en specificerad verksamhet.

Rampopulationens fördelning över redovisningsgruppstratum, se tabell 19.

Tabell 19. Antal organisationer i rampopulationen fördelade efter redovisningsgrupptratum (delgrupper inom ICNPO)

ICNPO delgrupp	Klartext	Antal org.
01000	Rekreation m.m.	25 029
02000	Utbildning m.m.	2 923
03000	Hälsa	213
04000	Social trygghet	3 508
05000	Miljö m.m.	735
06000	Bostäder m.m.	7 315
07000	Opinionsutbildning m.m.	7 028
08000	Utdelade stift. m.m.	3 394
09000	Internationellt	104
10000	Religiös verksamhet	3 258
11000	Branschorg. m.m.	2 766
12000	Annan verksamhet	10 299
Totalt		66 572

Från och med referensår 2017 bygger, som tidigare nämnts, redovisning av statistiska resultat helt på indelningen i redovisningsgrupptratum. Antal redovisningsgrupper baserade på verksamhet har minskat i jämförelse med tidigare år. En minskad urvalsstorlek medför att en detaljerad redovisning (med kvalitet) inte är möjlig. Den minskade urvalsstorleken är både en kostnadsfråga samt en önskan om minskad uppgiftslämnarbörd. I tidigare årgångar av *Organisationers ekonomi* samlades dessutom uppgift om organisationens verksamhet in via enkäten och användes vid redovisning av statistiska resultat. Det upphörde från och med årgång 2017, främst på grund av att kvaliteten i dessa uppgifter var dålig. Bedömningen är att klassificeringen i redovisningsgrupptratum håller minst lika bra kvalitet.

2.1.1.2 Storleksstratifieringen

Organisationerna inom ett redovisningsgrupptratum delas in i sex storleksklasser, se tabell 2. Storleksklass 5 och 6, som innehåller de största organisationerna (med avseende på lönesumma), totalundersöks. Det innebär att samtliga organisationer i de storleksklasserna ingår i urvalet. Storleksgränserna mellan de olika klasserna varierar mellan redovisningsgrupptratum eftersom strukturen hos organisationer i de olika redovisningsgrupptratumen varierar.

Organisationer med stora tillgångar läggs i en egen storleksgrupp 6 (totalundersökt).

I rampopulationen varierar bidraget till det som ska mätas (intäkter, kostnader mm.) mycket mellan de olika organisationerna. För att kunna dra ett effektivt urval måste rampopulationen homogeniseras i termer av det som ska mätas. Den informationen finns förstås inte (då behövde inte undersökningen göras) utan vi måste hitta ett storleksmått som samvarierar med storleken på det som ska mätas. Ett bra storleksmått vad gäller *Organisationers ekonomi* är svårt att hitta eftersom en organisation kan ha betydande verksamhet trots att den varken har anställda, stor omsättning eller utbetald lönesumma. För att ändå försöka göra en storleksindelning av organisationerna har lönesumma valts som storleksmått. Lönesumma valdes framför antal anställda eftersom lönesumma kan finnas trots att den är så liten att den inte genererar någon anställd.

Organisationer som saknar uppgift om lönesumma men visar aktivitet i andra källor, som anställda eller värden i den inkomstdeklaration (INK3) som majoriteten av organisationerna i *Organisationers ekonomi* lämnar till skatteverket varje år åsätts en uppskattad uppgift om lönesumma. Uppskattningen baseras på liknande organisationer med uppgift om lönesumma.

Arvoden över 100 kronor betraktas som lönesumma utom inom huvudsakligen idrottsrörelsen (exempelvis tränare, funktionärer mm.) där arvoden upp till ett halvt basbelopp kan betalas ut utan att generera någon lönesumma. Redovisas ingen lönesumma behöver föreningen inte betala någon arbetsgivaravgift.

Tabell 20. Antal organisationer i rampopulationen fördelade efter storleksgrupp (minsta (i termer av lönesumma) i storleksgrupp ett och största i storleksgrupperna fem och sex)

Storleksgrupp	Antal org.	Andel lönesumma
1	47 740	3,6
2	11 899	10,4
3	4 332	15,2
4	1 803	21,8
5	488	28,4
6	310	20,6
Totalt	66 572	100,0

2.1.2 Urvalsförfarande

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval (stratifierat OSU) om 2 854 organisationer drogs till *Organisationers ekonomi* 2018. Den totala urvalsstorleken har i huvudsak bestämts efter vad budget maximalt tillåter. De 2 854 organisationerna har sedan fördelats över stratum enligt några huvudprinciper:

- Resultat från samtliga redovisningsgrupper ska hålla samma kvalitet i termer av konfidensintervall
- En minsta tillåten urvalsstorlek om 10 organisationer i varje stratum
- Inom en redovisningsgrupp fördelas urvalet så effektivt som möjligt (minimerad varians)
- Andel utvalda organisationer i ett enskilt stratum får inte vara orimligt liten

2.1.3 Skattningsförfarande (estimation)

I *Organisationers ekonomi* används en så kallad regressionsestimator för att producera skattningar av önskade parametrar (totala intäkter och kostnader mm.). Estimatorn utnyttjar hjälpinformation i termer av antal organisationer, årslönesumma samt huruvida en organisation lämnat in en INK3 till skatteverket eller ej (samtliga organisationer i rampopulationen behöver inte lämna in en INK3 till skatteverket). Eftersom uppgifterna från INK3 används på samma sätt som insamlade uppgifter för de organisationer som inte besvarat enkäten har en studie gjorts för att kartlägga om skillnader mellan gruppen organisationer som lämnat respektive gruppen organisationer som inte lämnat en INK3 finns. Studien visar att strukturen hos organisationerna i de två grupperna skiljer sig åt. Därför delades organisationerna i rampopulationen in i grupper, baserade på om organisationen lämnat en INK3 eller inte.

För att skatta totala intäkter och kostnader med specifikationer används all tidigare nämnd hjälpinformation medan för övriga variabler används endast information om huruvida organisationen lämnat in en INK3 eller inte.

Objektsbortfallet i undersökningen (organisationer som inte kommit in med någon uppgift) var under de första åren mycket stort, vilket medförde att metoden för bortfalls-kompensation studerades. Resultat från den metodstudien visade att med hjälp av utnyttjande av hjälpinformation i skattningsförfarandet kan skevhet i skattningarna på grund av bortfall reduceras.

Bortfallskompensation sker vanligen med hjälp av någon av följande två metoder:

- viktmodifiering
- imputering

Viktmodifiering innebär att svarande organisationer betraktas som om de utgjorde hela urvalet i skattningsförfarandet. Bidraget från en icke-svarande organisation uppskattas då, i det enklaste fallet, genom att beräkna medelvärden baserat på svarande organisationer inom samma stratum. Detta uppnås när uppräkningsstalet (vikten) modifieras enligt denna metod.

Imputering innebär att uppskattade värden åsätts icke-svarande organisationer. Dessa värden är ofta uppskattade med hjälp av andra källor/information andra än uppgifter från inkomna organisationer. Imputering ger möjlighet till att använda organisations-specifika uppskattningar av värden medan viktmodifiering, i det enklaste fallet, ger samma uppskattade värden för icke-svarande organisationer inom samma stratum.

Ett fåtal ekonomiskt betydande organisationer som inte kommit in med några uppgifter (objektsbortfall) till *Organisationers ekonomi 2018* har imputerats.

Som närmare beskrivs i avsnitt 2.3.2 har uppgift om totala intäkter och kostnader mm. hämtats från INK3 för icke-svarande organisationer i urvalet. Uppgift om *medelantal anställda* går dock inte att hämta från INK3 vilket innebär att enkäten är ofullständig, dvs. innehåller partiellt bortfall. För dessa organisationer imputeras värden och uppskattningen bygger på värden som aktuell organisation lämnat tidigare år, värden som kan hämtas från andra källor för aktuell organisation eller medelvärden beräknade för svarande organisationer i *Organisationers ekonomi 2018* (per stratum). Bortfallskompensation för resterande organisationer bygger på viktmodifiering.

2.2 Ramtäckning

Rampopulationen för *Organisationers ekonomi* avgränsas till samtliga Juridiska enheter i SCB:s företagsregister (FDB) klassade som tillhörande sektorn "Hushållens icke-vinstdrivande organisationer utom registrerade trossamfund" (kod 151000) samt "Andra registrerade trossamfund" (kod 152200) enligt standarden för institutionell sektorindelning 2014 (INSEKT 2014). För att ge en heltäckande ekonomisk bild har även icke-vinstdrivande organisationer inom den finansiella och statliga sektorn (institutionella sektorkoderna 126200, 128300, 129300 och 131130) inkluderades i *Organisationers ekonomi*. Sektorn "Svenska kyrkan", kod 1521, omfattas av en egen undersökning och ingår därför inte i *Organisationers ekonomi*.

Den version av FDB som ligger till grund för rampopulationen är den version som används inom ramen för SCB:s system för samordnade urval och är framtagen i november undersökningsåret. I rampopulationen avseende 2018 års undersökning finns 220 517 organisationer.

För att en organisation ska finnas med i FDB måste en registrering hos skatteverket finnas. För att FDB ska betrakta en organisation som aktiv måste organisationen vara momspliktig, vara arbetsgivare eller betala F-skatt. Organisationer som erhåller någon form av bidrag och/eller äger fastigheter/mark finns också med i FDB. I rampopulationen avseende *Organisationers ekonomi* ingår både aktiva och inaktiva organisationer (enligt FDB:s klassning).

Det finns organisationer i rampopulationen, som egentligen inte borde tillhöra sektor 151000 eller 152200, men eftersom de är klassade så i FDB omfattas de inte av någon annan ekonomisk undersökning. *Organisationers ekonomi* ingår som en del i det så kallade ekonomisk-statistiska systemet (grunden för Nationalräkenskaper och BNP) och för att inte tappa delar ingår samtliga organisationer inom sektor 151000 och 152200 i *Organisationers ekonomi*.

De organisationer som inte är registrerade hos skatteverket (dvs. de som saknar organisationsnummer) finns inte med i FDB. När (om) en enskild organisation väljer att registrera sig hänger främst samman med organisationens behov av att teckna avtal.

Antal organisationer i rampopulationen är totalt 220 517 men de flesta är mycket små vad gäller ekonomisk verksamhet. Eftersom huvudsyftet med denna undersökning är att producera ekonomisk statistik är det effektivt att ringa in organisationer med betydande ekonomisk aktivitet. Därför tillämpas en så kallad cut-off gräns, dvs. en gräns som avgör vilka organisationer av de totalt 220 517 organisationerna som slutligen ska vara med i rampopulationen. Organisationer som uppfyller något av följande kriterium kommer med i rampopulationen:

- organisationer med anställda
- organisationer med utbetald lönesumma
- organisationer med minst en inlämnad kontrolluppgift (KU)
- organisationer med intäkter över 1 000 kronor
- organisationer med tillgångar över 10 miljoner kronor och/eller intäktsränta/kapitalvinst över en halv miljon kronor.
- Organisationer med deklarerad lön-, inkomst-, fastighets- eller avkastnings-skatt > 1 000 kronor
- Organisationer med deklarerad moms > 1 000
- Organisationer med deklarerad fastighetsavgift > 1 000

Uppgift om lönesumma (hit räknas även arvoden) och antal lämnade kontrolluppgifter hämtas från den kontrolluppgift alla arbetsgivare fyller i. Preliminära uppgifter avseende 2018 har använts, kompletterade med definitiva uppgifter avseende 2017.

Uppgift om tillgångar, intäkter, intäktsränta och kapitalvinster avseende inkomstår 2017 hämtas ur INK3. Intäkter omfattar i första hand intäkter upptagna i räkenskaps-schemat (intäkter i form av medlemsavgifter, erhållna bidrag och gåvor, nettoomsättning och övriga intäkter). Tillgångar omfattar både anläggnings- och omsättningstillgångar, och finns också upptagna i räkenskaps-schemat.

Efter att ovanstående kriterium tillämpats tillhör 66 572 organisationer rampopulationen.

Bidraget till undersökningsvariablerna från organisationer under cut-off gränsen uppskattas i *Organisationers ekonomi* till noll. Denna skattning innebär en underskattning för alla undersökningsvariabler men troligen inte så betydande för undersökningsvariabler relaterade till ekonomi.

2.3 Mätning

Uppgifter till *Organisationers ekonomi* inhämtas av SCB i första hand genom post- eller webbenkät. Frågorna är samma oavsett insamlingssätt medan texter mm anpassas till respektive insamlingssätt. Uppgifter om totala intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inhämtas också från INK3, se vidare under avsnitt 2.3.2.

Möjliga mätfelkällor är:

- Uppgiftslämnaren har svårt att förstå vilka uppgifter SCB efterfrågar
- SCB lyckas inte korrekt översätta uppgifter i en inskickad resultat- och balansräkning till en enkät
- Begrepp och definitioner i INK3 stämmer inte helt överens med de som SCB efterfrågas i *Organisationers ekonomi*

Någon studie över mätfel i *Organisationers ekonomi* har inte gjorts. En avstämning, på organisationsnivå, mellan totala intäkter och kostnader hämtade från INK3 och totala intäkter och kostnader insamlade från svarande organisationer i undersökningen har gjorts. Avstämningen visade på god överensstämmelse mellan de två källorna.

2.3.1 Enkäter

Tre olika typer av enkäter används i undersökningen år 2018, nämligen:

Enkät A, den minst omfattande enkäten, skickas till små organisationer med avseende på utbetald lönesumma. Endast uppgifter om sysselsättning och liknande efterfrågas tillsammans med resultat- och balansrapport och årsredovisning. Avser cirka 96 % av alla organisationer i rampopulationen.

Enkät B, något mer omfattande enkät, skickas till större organisationer med avseende på utbetald lönesumma. Uppgifter från resultaträkning, sysselsättning, verksamhet, investeringar samt summariska tillgångar efterfrågas. Avser cirka 3,6 % av alla organisationer i rampopulationen.

Enkät C, den mest omfattande enkäten, skickas till organisationer med mycket stora tillgångar enligt deklarationsblankett INK3. Avser 0,4 % av alla organisationer i rampopulationen.

Till organisationer med mycket stora tillgångar räknas organisationer inom finansiella branscher (kod 64, 65 och 66 enligt svensk standard för svensk näringsgrensindelning SNI 2007) med tillgångar över 250 miljoner kronor och/eller intäktsränta/ kapitalvinst över 10 miljoner kronor under 2017. Övriga organisationer med tillgångar över 250 miljoner kronor och/eller intäktsränta/ kapitalvinst över 750 000 kronor under 2017.

Efterfrågade uppgifter är resultaträkningsposter, verksamhet, sysselsättning, investeringar, summariska tillgångar samt finansiella tillgångar och skulder.

De tre enkättyperna fördelade sig över urvalet enligt:

Enkät A: 1 450 organisationer

Enkät B: 1 187 organisationer

Enkät C: 217 organisationer

2.3.2 Alternativ uppgiftskälla

Som ett led i att förbättra kvaliteten i *Organisationers ekonomi 2018* hämtas detaljerade uppgifter angående intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och finansiella tillgångar och skulder från INK3 avseende referensår 2018. Uppgifterna används som en alternativ uppgiftskälla för de organisationer som inte kommit in med uppgifter eller skickat in resultat- och balansräkning. Fördelning på mer detaljerade intäkts-, kostnads-, tillgångs- och skuldsdrag görs med hjälp av en fördelning beräknad utifrån svarande organisationer. Blanketter för organisationer, vars ekonomiska uppgifter hämtats från INK3, är ofullständiga eftersom samtliga efterfrågade uppgifter inte kan hämtas från INK3, se avsnitt 2.4. Organisationer vars uppgifter hämtats från INK3 betraktas i skattningsförfarandet som svarande organisationer.

Tabell 21 visar för hur många organisationer i urvalet där INK3 använts som uppgiftskälla. Tabellen visar också hur stor andel av urvalets totala lönesumma som de står för.

Tabell 21. Organisationer i *Organisationers ekonomi 2018* vars uppgifter hämtats via INK3, per redovisningsgrupptratum

Bransch- grupp	Klartext	Antal i urval	Antal via INK3	Andel Lön via INK3, %
01000	Rekreation m.m.	776	244	25,8
02000	Utbildning m.m.	292	68	21,1
03000	Hälsa	63	15	14,8
04000	Social trygghet	239	61	23,9
05000	Miljö m.m.	76	21	10,8
06000	Bostäder m.m.	222	40	11,4
07000	Opinionsbildning m.m.	216	66	30,3
08000	Utdelande stift. m.m.	209	32	16,2
09000	Internationellt	50	3	0,4
10000	Religiös verksamhet	225	87	39,4
11000	Branschorg. m.m.	152	46	18,3
12000	Annan verksamhet	334	112	62,1
Totalt		2 854	795	25,1

Genom att använda INK3 som alternativ uppgiftskälla för organisationer i bortfallet ökar kvaliteten i statistiken eftersom antal organisationer med uppgift om totala intäkter, kostnader, tillgångar m.m. ökar. Kvaliteten på specifikationer kan dock, för en enskild organisation, vara av mindre bra kvalitet.

2.4 Svartsbortfall

Inflödet ¹⁶ för undersökningen är cirka 64 procent i termer av antal organisationer. Inflödet vägt med lönesumma är högre, cirka 70 procent, vilket antyder att betydande (i termer av lönesumma) organisationer svarat i något högre utsträckning jämfört med små. En orsak till det kan vara att bortfallsuppföljningen är intensivare för de stora totalundersökta organisationerna jämfört med de mindre.

Bortfallet får anses besvärande och arbete pågår kontinuerligt för att försöka minska bortfallet i *Organisationers ekonomi*. Det är frivilligt för uppgiftslämnaren att fylla i och sända in enkäten. Ökar inflödet av enkäter så ökar förstås tillförlitligheten i undersökningsresultaten. Tabell 22 nedan visar inflödet i *Organisationers ekonomi 2018* per redovisningsgrupptratum:

¹⁶ Enkäter ifyllda av uppgiftslämnaren samt enkäter ifyllda av SCB med hjälp av resultat- och balansräkning (inskickad av uppgiftslämnaren).

Tabell 22. Inflow i Organisationers ekonomi 2018 per redovisningsgruppstratum

ICNPO	Klartext	Antal utvalda org.	Antal inkomna org.	Andel inkomna, % (antal)	Andel inkomna, % (lönesumma)
01000	Rekreation m.m.	776	441	56,8	65,8
02000	Utbildning m.m.	292	212	72,6	74,7
03000	Hälsa	63	44	69,8	71,6
04000	Social trygghet	239	166	69,5	73,9
05000	Miljö m.m.	76	48	63,2	86,4
06000	Bostäder m.m.	222	147	66,2	80,1
07000	Opinionsbildning m.m.	216	129	59,7	62,7
08000	Utdelande stift. m.m.	209	176	84,2	83,3
09000	Internationellt	50	45	90,0	99,2
10000	Religiös verksamhet	225	121	53,8	53,3
11000	Branschorg. m.m.	152	101	66,4	80,8
12000	Annan verksamhet	334	184	55,1	31,9
Totalt		2 854	1 814	63,6	69,5

Tabell 23 nedan visar inflöde per storleksgruppsstratum och den visar att de stora organisationerna i storleksgrupp 5 och 6 har ett högre inflöde jämfört med storleksgrupper innehållande mindre organisationer.

Tabell 23. Inflow i Organisationers ekonomi 2018 per storleksgruppsstratum

Storleksgrupp	Antal utvalda org.	Antal inkomna org.	Andel inkomna, % (antal)	Andel inkomna, % (lönesumma)
1	690	375	54,3	52,1
2	405	230	56,8	57,0
3	355	226	63,7	64,9
4	606	359	59,2	62,0
5	488	364	74,6	69,8
6	310	260	83,9	89,7
Totalt	2 854	1 814	63,6	69,5

Som tidigare nämnts betraktas de 795 organisationer vars uppgiftskälla är INK3 som inkomna i estimationsförfarandet. Tabell 24 nedan visar totalt antal och andel inkomna när dessa organisationer är inkluderade. Tabellen visar också de inkomna organisationernas andel av den totala lönesumman i urvalet.

Tabell 24. Inflow i Organisationers ekonomi 2018, organisationer med uppgiftskälla INK3 inkluderad, per redovisningsgruppstratum

Branschgrupp	Klartext	Antal i urval	Totalt antal inkomna	Total andel inkomna, %	Total andel inkomna, %
01000	Rekreation m.m.	772	679	88,0	90,3
02000	Utbildning m.m.	289	276	95,5	95,8
03000	Hälsa	63	63	100,0	100,0
04000	Social trygghet	251	231	92,0	95,4
05000	Miljö m.m.	76	69	90,8	97,5
06000	Bostäder m.m.	225	184	81,8	89,6
07000	Opinionsbildning m.m.	215	194	90,2	93,6
08000	Utdelande stift. m.m.	204	202	99,0	99,2
09000	Internationellt	51	51	100,0	100,0
10000	Religiös verksamhet	215	192	89,3	94,0
11000	Branschorg. m.m.	153	149	97,4	100,0
12000	Annan verksamhet	350	298	85,1	88,2
Totalt		2 864	2 588	90,4	94,4

När de organisationer med uppgiftskälla INK3 räknas som inkomna uppgår inflödet i *Organisationers ekonomi* till cirka 91 procent i termer av antal organisationer. Inflödet vägt med lönesumma är marginellt högre, cirka 95 procent. En studie har gjorts för att utreda om bortfallet introducerar skevhet i skattningarna. Studien visar inte på någon snedvridande effekt av bortfallet.

2.5 Bearbetning

De insamlade uppgifterna granskas dels enskilt och dels på aggregerad nivå. Vid oklarheter tas kontakt med uppgiftslämnaren eller, då det är möjligt, avstämning mot publicerad årsredovisning.

2.6 Modellantaganden

Att organisationer under cut-off gränsen bidrar med värdet noll till samtliga undersökningsvariabler är ett modellantagande som görs i *Organisationers ekonomi*. Denna skattning innebär en underskattning för alla undersökningsvariabler men troligen inte betydande för undersökningsvariabler relaterade till ekonomi. För andra typer av undersökningsvariabler, som antal medlemmar, antal ideellt arbetade timmar mm., är skattningen mer osäker.

För organisationer med uppgiftskälla INK3 görs modellantagandet att fördelningen av totala intäkter, kostnader, tillgångar och skulder på mer detaljerade intäkts-, kostnads-, tillgångs- och skuldslag följer den fördelningen som är beräknad utifrån svarande organisationer.

En studie över storleken på modellfelen har gjorts.

3 Aktualitet

Undersökningen är årlig.

4 Jämförbarhet

Organisationers ekonomi har hittills varit utformad så att den ska uppfylla de behov av uppgifter SCB:s nationalräkenskaper har av denna sektor. I november år 2009 bedömde regeringen att undersökningen bör föras upp som ett statistikområde inom den officiella statistiken. Förändringen ska införas i linje med FN:s statistiksystem ICNPO. Syftet med förändringen är att undvika de klassificeringsproblem som präglat statistiken samt att förbättra möjligheterna för internationella jämförelser.

Detaljeringsgraden vad gäller redovisning efter verksamhet har minskat mellan årgång 2016 och årgång 2017. Det innebär att möjlighet till jämförelse på en detaljerad verksamhetsnivå mellan dessa år saknas. Däremot överensstämmer redovisningen mellan åren på en något mer aggregerad nivå. Från och med referensår 2017 bygger, som tidigare nämnts, redovisning av statistiska resultat helt på indelningen i redovisningsgruppstratum. I tidigare årgångar av *Organisationers ekonomi* samlades uppgift om organisationens verksamhet in via enkäten och användes vid redovisning av statistiska resultat. Det upphörde från och med årgång 2017, främst på grund av att kvaliteten i dessa uppgifter var dålig. Bedömningen är att klassificeringen i redovisningsgruppsstratum håller minst lika bra kvalitet och att jämförelse mellan åren inte påverkas av detta.

5 Tillgänglighet

Inom ramen för SCB:s regeringsuppdrag att ta fram statistik över det civila samhället offentliggörs statistik från *Organisationers ekonomi*.

Bilaga 4 - Klartext ICNPO

-International classification of non profit organisations

ICNPO Huvud- verksam- het	Klartext Huvudverksamhet	ICNPO del- mängd	Klartext delmängd
01000	Rekreation och kultur	01100	Kultur och konst
		01200	Idrott
		01300	Övrig rekreation och sociala klubbar
02000	Utbildning och forskning	02100	Förskola, grundskola och gymnasium
		02200	Universitet och högskola
		02300	Förskolor och övrig utbildning
		02400	Forskning och utbildning
03000	Hälsa	03000	Hälsa
		03100	Sjukhus och rehabilitering
		03200	Bostad med särskild service och särskilt boende
		03300	Psykisk hälsa och krisinsatser
04000	Social trygghet	03400	Övrig hälso- och sjukvård
		04100	Övrig social trygghet
		04200	Akut hjälp och stöd
05000	Miljö och djurskydd	04300	Inkomststöd, underhåll och materiell hjälp
		05100	Miljö
06000	Bostäder, social och samhällslig utveckling	05200	Djurskydd
		06100	Ekonomisk, social och samhällslig utveckling
		06200	Bostäder
07000	Opinionsbildning och politik	06300	Sysselsättning och jobbträning
		07100	Medborgliga, optionsbildande verksamheter
		07200	Juridiska tjänster
08000	Utdelande stiftelser och insamlade verksamhet	07300	Politiska verksamheter
		08200	Insamlade verksamhet
		14000	Utdelande stiftelser
09000	Internationellt	09100	Internationell verksamhet
10000	Religiös verksamhet	10100	Religiös verksamhet
11000	Bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar	11100	Bransch- och arbetsgivarorganisationer
		11200	Yrkesorganisationer
		11300	Fackföreningar
12000	Annan verksamhet	12000	Annan verksamhet

In English

Within the framework of Statistics Sweden's government assignment from 2010, statistics on civil society are now published for the sixth time. Statistics from several surveys, including the survey *Non-profit institutions serving households*, conducted by Statistics Sweden, are used as a basis for this presentation. The information refers mainly to 2018. However, for comparison, figures for 2014-2017 are also included in some cases.

This publication presents the satellite accounts for civil society for the fifth time, and gives an overview of civil society in relation to the national accounts.

In 2018, there were 100 279 economically active organisations in total, according to the definition of economic activity in civil society. There were 263 343 organisations in civil society irrespective of economic activity.

The satellite accounts show that total production in civil society in 2018 was SEK 266.7 billion, or 3.0 percent of Sweden's total production. This share of production includes payments from public administration that amount to SEK 39.7 billion. Value added in civil society amounted to SEK 154.6 billion. Accordingly, the contribution of civil society to GDP was 3.2 percent.

Civil society also recognises subsidiaries to non-profit organisations as a subset. These contributed value added amounting to SEK 31.3 billion in 2018, compared with SEK 29.6 billion in 2017.

Total value added in civil society, SEK 154.6 billion, shows that Development and housing accounted for the largest proportion, SEK 59.3 billion. Sub-activity Housing dominated in this activity. Education and research was the second largest activity, in which value added amounted to SEK 17.0 billion, followed by religion and Recreation and culture.

In 2018, 5.0 million persons were gainfully employed in Sweden. There were 191 891 gainfully employed persons in civil society in total in 2018. The highest figures were among women, who account for 59.7 percent. There were 71 462 persons, corresponding to 37.2 percent, gainfully employed persons employed in non-profit organisations.

In 2018, there were 2 336 providers of services purchased by municipalities and county councils in civil society in total. These organisations employed 69 231 persons, of whom 73.6 percent were women and 26.4 percent were men. 63.6 percent of the providers operated in activities related to Education and research. In addition, 42.3 percent of the gainfully employed persons were in this sector.

The compilation of statistics in civil society is still considered to be under development. This means that the population of civil society may be developed further in the future. It is important to pursue further analysis of the frame population. This includes evaluating whether or not organisations that are currently part of civil society should continue to be included in the future. It also means investigating whether more organisations should be included in civil society.